

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра обліку та оподаткування

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

«ОБЛІК ТА ОПОДАТКУВАННЯ ОПЕРАЦІЙ З ВИРОБНИЧИМИ ЗАПАСАМИ ПІДПРИЄМСТВА»

Студентки 2 курсу, 5м групи,
спеціальності 071
«Облік та оподаткування»
спеціалізації «Облік і
податковий консалтинг»

Привалової Марії
Миколаївни

Науковий керівник
кандидат економічних наук,
доцент

Шаповалова Алла
Павлівна

Гарант освітньої програми
доктор економічних наук,
доцент

Король Світлана Яківна

Київ 2020

Київський національний торговельно-економічний університет

Факультет фінансів та обліку
Кафедра обліку та оподаткування
Ступінь вищої освіти «магістр»
Спеціальність «Облік і оподаткування»
Спеціалізація «Облік і податковий консалтинг»

Затверджую

Зав. кафедри _____ О.В.Фоміна
«___» _____ 2019 р.

**Завдання
на випускню кваліфікаційну роботу студентці
Приваловій Марії Миколаївні**

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи «Облік та оподаткування операцій з виробничими запасами підприємства»
2. Затверджена наказом ректора від «18» грудня 2019 р. № 4355.
2. Строк здачі студентом закінченого роботи «01» грудня 2020 р.
3. Цільова установка та вихідні дані до роботи

Мета роботи - дослідження системи обліку та оподаткування операцій з виробничими запасами підприємства та розробка шляхів щодо їх удосконалення.

Об'єкт дослідження процес бухгалтерського обліку виробничих запасів ТОВ Агрофірма «Ім. Чапаєва».

Предмет дослідження сукупність теоретичних, організаційних та методичних питань з обліку та оподаткування операцій з виробничими запасами підприємства.

4. Консультанти по роботі (проекту) із зазначенням розділів, за якими здійснюється консультування:

Розділ	Консультант (прізвище, ініціали)	Підпис, дата	
		Завдання видано	Завдання виконано

5. Зміст випускної кваліфікаційної роботи

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ОПЕРАЦІЙ З ВИРОБНИЧИМИ ЗАПАСАМИ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Економічна сутність і класифікація виробничих запасів

1.2. Економіко-правовий аналіз нормативної бази та спеціальної літератури з теми дослідження

Висновки за розділом 1

РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ОПЕРАЦІЙ З ВИРОБНИЧИМИ ЗАПАСАМИ НА ТОВ АГРОФІРМА «ІМ. ЧАПАЄВА»

2.1. Організація фінансового обліку операцій з виробничими запасами на підприємстві

2.2. Фінансовий облік та податкові наслідки операцій з виробничими запасами

2.3. Управлінський облік операцій з виробничими запасами

Висновки за розділом 2

РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ НА ТОВ АГРОФІРМА «ІМ. ЧАПАЄВА»

3.1. Напрями удосконалення фінансового обліку операцій з виробничими запасами

3.2. Удосконалення управлінського обліку операцій з виробничими запасами

Висновки за розділом 3

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

6. Календарний план виконання роботи

№ пор.	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1.	Вибір теми ВКР	15.11.2019	15.11.2019
2.	Узгодження плану та оформлення завдання	18.12.2019	18.12.2019
3.	Подання статті на кафедру	25.06.2020	25.06.2020
4.	Вступ. Розділ 1	25.06.2020	25.06.2020
5.	Розділ 2	14.09.2020	14.09.2020
6.	Розділ 3. Висновки	19.10.2020	19.10.2020
7.	Попередній захист	25.11.2020	25.11.2020
8.	Подання завершеної (переплетеної) роботи	01.12.2020	01.12.2020

7. Дата видачі завдання «___» _____ 2019 р.

8. Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи _____ А. П. Шаповалова

9. Гарант освітньої програми _____ С. Я. Король

10. Завдання прийняла до виконання студентка _____ М. М. Привалова

11. Відгук наукового керівника випускної кваліфікаційної роботи

Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи _____ А.П. Шаповалова

12. Висновок про випускну кваліфікаційну роботу

Випускна кваліфікаційна робота студентки Привалової Марії Миколаївни може бути допущена до захисту екзаменаційній комісії.

Гарант освітньої програми _____ С. Я. Король

Завідувач кафедри
обліку та оподаткування _____

О.В. Фоміна

« ____ » грудня 2020 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ОПЕРАЦІЙ З ВИРОБНИЧИМИ ЗАПАСАМИ ПІДПРИЄМСТВА.....	6
1.1. Економічна сутність і класифікація виробничих запасів.....	6
1.2. Економіко-правовий аналіз нормативної бази та спеціальної літератури з теми дослідження.....	12
Висновки до розділу 1.....	17
РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ОПЕРАЦІЙ З ВИРОБНИЧИМИ ЗАПАСАМИ У ТОВ АГРОФІРМА «ІМ. ЧАПАЄВА»	18
2.1. Організація фінансового обліку операцій з виробничими запасами на підприємстві.....	18
2.2. Фінансовий облік та податкові наслідки операцій з виробничими запасами.....	25
2.3. Управлінський облік операцій з виробничими запасами.....	30
Висновки за розділом 2.....	35
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ У ТОВ АГРОФІРМА «ІМ. ЧАПАЄВА».....	37
3.1. Напрями удосконалення фінансового обліку операцій з виробничими запасами.....	37
3.2. Удосконалення управлінського обліку операцій з виробничими запасами.....	41
Висновки за розділом 3.....	45
ВИСНОВКИ.....	47
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	50
ДОДАТКИ.....	56

ВСТУП

Актуальність теми. Розвиток ринкових відносин, впровадження різноманітних форм власності, реформування економічних відносин в Україні висувають дедалі нові й нові вимоги до бухгалтерського обліку, як до основного засобу контролю за веденням господарської діяльності підприємств. Тому удосконалення бухгалтерського обліку пов'язане з вирішенням актуальних завдань в економіці України: збільшення обсягу виробництва продукції (робіт, послуг), зниження собівартості продукції. Вирішення цих завдань можливо при забезпеченні підприємств необхідними матеріальними цінностями, без яких неможливий виробничий процес. Саме тому підприємства усіх форм власності, зокрема в аграрній сфері діяльності, використовують виробничі запаси для провадження своєї господарської діяльності. За даними Державної служби статистики України, питома вага запасів в усіх активах підприємства станом на 01.01.2018 р. в середньому складала 13%, питома вага запасів у оборотних активах – 22,9%. З огляду на вагомість запасів, потрібно зазначити, що вони потребують чіткої організації бухгалтерського обліку та обов'язкового відображення як об'єкту облікової політики підприємства. Хоча виробничі запаси і не є новим об'єктом обліку, в нинішніх умовах господарювання даний об'єкт цілком модифікується, що викликає необхідність дослідження підходів до його бухгалтерського обліку та оподаткування операцій з виробничими запасами.

Виробничі запаси - важлива економічна та облікова категорія, саме тому вони виступають об'єктами дослідження багатьох сучасних науковців, таких як: Н.В. Артеменко, Н. М. Бондаренко, Л. М. Васільєва, Л. Б. Зелінська, А. В. Клімов, А. Ю. Крищук, С. В. Малярова, О. Б. Пушкар, О. С. Сорокіна М. М. Тесляк, Т. О. Філатова, Ю. В. Чуб, М. Т. Шендригоренко, З. Л. Юрківська, Л. М. Яременко та ін. Вони здійснили багато досліджень стосовно обліку та оподаткування операцій з виробничими запасами та створили велику кількість наукових праць.

Метою випускної кваліфікаційної роботи є дослідження системи обліку та оподаткування операцій з виробничими запасами підприємства та розробка шляхів щодо їх удосконалення.

Для досягнення поставленої мети визначені наступні *завдання*:

- визначити економічну сутність, класифікацію та оцінку виробничих запасів;
- здійснити огляд нормативної бази та спеціальної літератури з теми дослідження;
- висвітлити організаційно-економічну характеристику досліджуваного підприємства – ТОВ Агрофірма «Ім. Чапаєва» та окреслити передумови організації обліку виробничих запасів;
- розкрити методику фінансового обліку операцій з надходження на використання виробничих запасів;
- опрацювати методику управлінського обліку операцій з надходження на використання виробничих запасів;
- розробити пропозиції щодо покращення організації фінансового та управлінського обліку виробничих запасів на досліджуваному підприємстві.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, організаційних та методичних питань з обліку та оподаткування операцій з виробничими запасами підприємства.

Об'єктом дослідження є процес бухгалтерського обліку виробничих запасів ТОВ Агрофірма «Ім. Чапаєва».

Наукова гіпотеза. Дане дослідження дасть змогу розробити рекомендації щодо удосконалення обліку операцій з виробничими запасами на підприємстві. Реалізація таких рекомендацій сприятиме оптимізації облікового процесу на підприємстві та ефективності використання аналітичних даних для обґрунтування і прийняття управлінських рішень щодо ефективного використання виробничих запасів.

Методи дослідження. При написанні роботи використовувалися загальнонаукові методи: методи порівняння та узагальнення – для обробки

вхідної інформації та розкриття сутності категорії «виробничі запаси»; методи індукції та дедукції, аналізу та синтезу – для визначення загальних тенденцій розвитку системи обліку виробничих запасів; розрахунково-аналітичний та графічний методи для побудови таблиць, проведення розрахунків і наочного відображення результатів дослідження; методи систематизації, гіпотези та припущення – для формування власної думки та внесення рекомендацій щодо удосконалення системи організації фінансового та управлінського обліку виробничих запасів. Для обробки даних, використаних у кваліфікаційній роботі застосовувалися такі методичні прийоми: огляд, документальна перевірка, техніко-економічні розрахунки, аналітичні групування, узагальнення, підрахунок.

Інформаційною базою дослідження є праці вітчизняних та зарубіжних вчених з теорії, організації та методики обліку виробничих запасів, законодавчі акти, нормативні документи, довідкові, інструктивні, методичні матеріали та рекомендації міністерств, матеріали органів статистики, періодичні видання, матеріали конференцій, первинні документи, облікові реєстри та фінансова звітність досліджуваного підприємства.

Практична значущість. У даній роботі висвітлено ключові аспекти методики обліку та оподаткування операцій з виробничими запасами та надано пропозиції щодо вдосконалення облікового процесу на досліджуваному підприємстві.

Апробація результатів дослідження. Окремі результати дослідження висвітлені у статті «Організація бухгалтерського обліку виробничих запасів», опублікованої у Збірнику наукових статей студентів КНТЕУ, 2020р. [30]

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ОПЕРАЦІЙ З ВИРОБНИЧИМИ ЗАПАСАМИ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Економічна сутність і класифікація виробничих запасів

Діяльність виробничих підприємств зумовлена багатьма факторами, одним з яких є значна кількість виробничих запасів. Для правильної та ефективної системи управління виробничим підприємством необхідно чітко розмежовувати поняття «запаси» та «виробничі запаси», а також розглядати всі можливі варіанти класифікації виробничих запасів залежно від специфіки виробництва та ефективності їх використання. Дослідженнями встановлено, що на сьогодні у сфері сутності та класифікації виробничих запасів є невирішені та суперечливі питання, які впливають на ефективність управлінської діяльності на підприємстві та на облік зокрема. Такими проблемами є: суперечливість трактування вченими поняття «виробничі запаси», різні підходи до їх класифікації та її обґрунтованості. Оскільки запаси являють собою одну з найбільш важливих і значних частин активів підприємства, розуміння їх сутності як економічної й облікової категорії, а також обґрунтування класифікаційних ознак створюють підґрунтя для підвищення ефективності бухгалтерського обліку таких активів.

Виробничі запаси є складовою частиною оборотних активів підприємства. Вони суттєво впливають на фінансові результати господарської діяльності, оскільки займають найбільшу питому вагу у складі витрат підприємства більшості галузей виробництва різних сфер діяльності. Забезпечуючи постійність, безперервність та ритмічність господарської діяльності підприємства, гарантують його економічну безпеку. Тому раціональне використання запасів є одним із найважливіших факторів розвитку економіки, що у свою чергу приводить до збільшення обсягів виробництва та прибутку підприємств. Це підтверджується й динамікою запасів на підприємствах України.

За даними Державної служби статистики здійснено огляд динаміки обсягу запасів на підприємствах в цілому та на сільськогосподарських підприємствах, що висвітлено на рис 1.1 та 1.2.

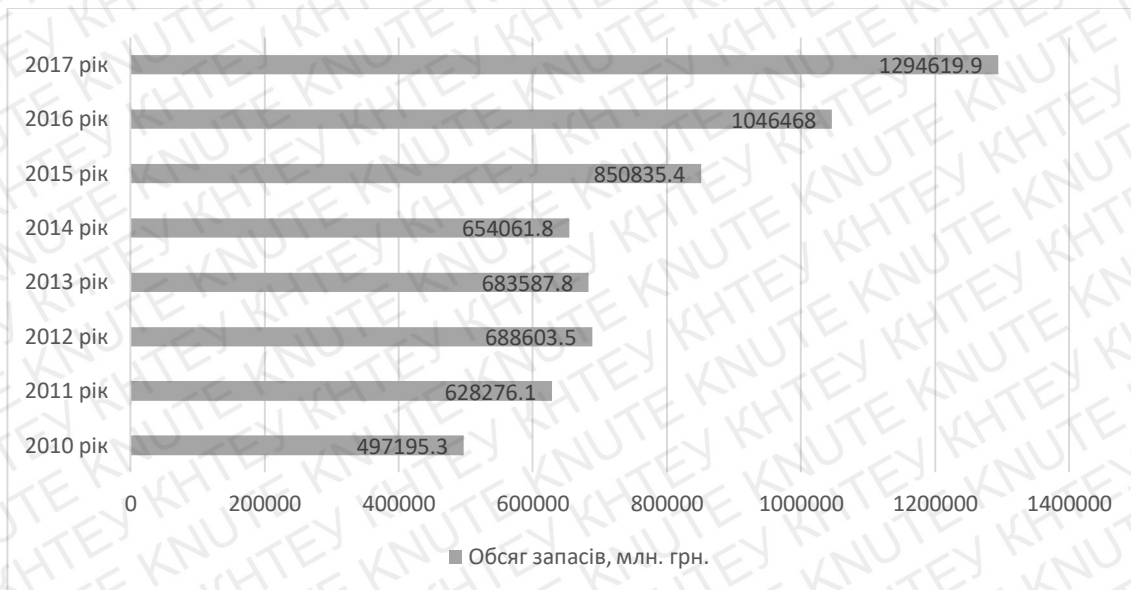

Рис 1.1 Динаміка запасів на макрорівні, 2010 – 2017 рр.
Джерело: розроблено на основі: [46]

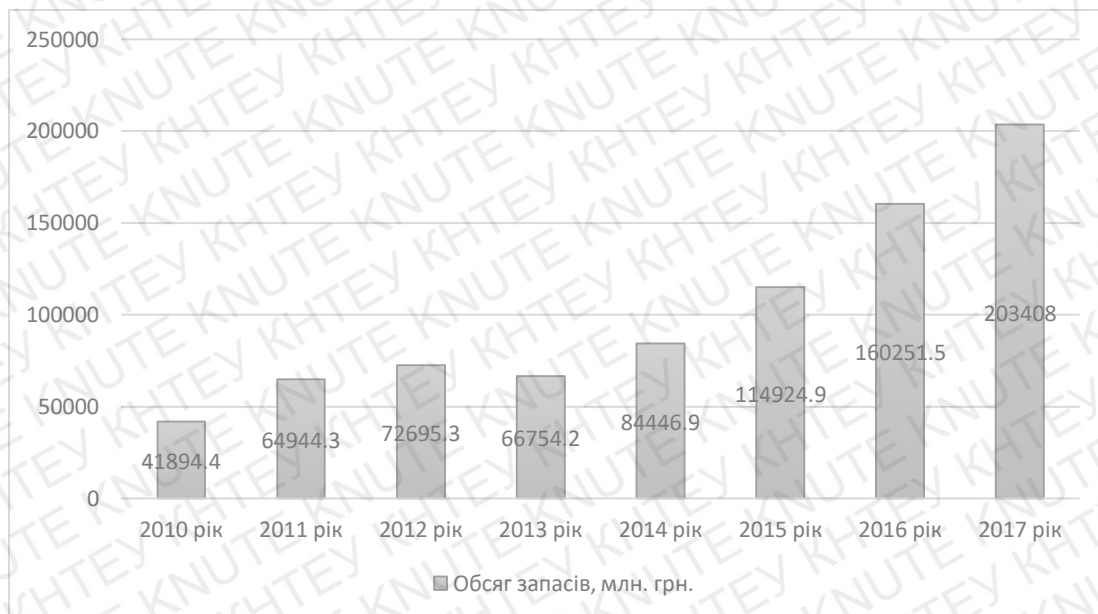

Рис. 1.2 Динаміка запасів на сільськогосподарських підприємствах, 2010 – 2017рр.

Джерело: розроблено на основі: [46]

Як бачимо з рис. 1.1 та рис. 1.2 за період 2010-2017 рр. обсяг запасів на підприємствах в загальному збільшився на 797424,60 млн. грн., зокрема на сільськогосподарських підприємствах – на 161513,6 млн. грн.

Відповідно до пункту 4 П(С)БО 9 «Запаси», запаси – активи, які:

- утримуються для подальшого продажу за умов звичайної господарської діяльності;
- перебувають у процесі виробництва з метою подальшого продажу продукту виробництва;
- утримуються для споживання під час виробництва продукції, виконання робіт та надання послуг, а також управління підприємством.

Причому запаси визнаються активами тільки в тому випадку, якщо є ймовірність того, що підприємство отримає економічні вигоди, пов'язані з їх використанням, і їх вартість може бути достовірно визначена [28].

Необхідно зазначити, що в загальному переліку запасів у пункті 6 П(С)БО 9 «Запаси» таке поняття, як «виробничі запаси», не зустрічається, а точніше не виокремлюється. Інший стандарт – НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» – передбачає додаткову статтю в Балансі (Звіті про фінансовий стан) «Виробничі запаси», де відображається вартість запасів малоцінних та швидкозношуваних предметів, сировини, основних і допоміжних матеріалів, палива, покупних напівфабрикатів і комплектуючих виробів, запасних частин, тари, будівельних матеріалів та інших матеріалів, призначених для споживання у ході нормального операційного циклу [21]. Саме такі види запасів згадуються в пункті 6 П(С)БО 9 «Запаси», хоч і не вказується, що вони є виробничими.

Водночас Планом рахунків бухгалтерського обліку передбачено рахунок 20 «Виробничі запаси», який конкретно визначає склад та перелік матеріальних цінностей, що мають обліковуватися як виробничі запаси підприємства. Одночасно з цим такі рахунки, як 22 «Малоцінні та швидкозношувані предмети» та 25 «Напівфабрикати» відповідно до Плану рахунків не включаються до складу виробничих запасів, а обліковуються окремо [11].

Виробничі запаси – це важлива економічна та облікова категорія, невід'ємна умова функціонування будь-якого підприємства. Для кращого розуміння сутності виробничих запасів проаналізуємо думки провідних вітчизняних і зарубіжних учених за даними Додатку А.

Проаналізувавши літературні джерела, ми можемо сказати, що виробничі запаси являють собою досить складну категорію, яка по-різному тлумачиться

вченими. Але більшість трактувань містить такі категорії як – «предмети праці», «актив», «матеріальні цінності», «сировина, матеріали». Вчені притримуються думки, що виробничі запаси на підприємство можуть надходити шляхом придбання зі сторони або самостійного виготовлення, а основне їх призначення – «використання під час виробництва продукції, виконання робіт і надання послуг, а також управління підприємством».

Звідси можна зробити висновок, що виробничі запаси, як елемент запасів, виступають активами, що придбані зі сторони або самостійно виготовлені й утримуються підприємством для використання у процесі виробництва продукції, виконання робіт, надання послуг, обслуговування виробництва та адміністративних потреб за умови їх повного споживання в одному операційному циклі.

На підприємстві може знаходитися велика кількість різноманітних виробничих запасів, які використовуються відповідно по-різному. Тому важливим моментом в організації обліку виробничих запасів є їх класифікація, яка забезпечує прийняття обґрунтованих управлінських рішень щодо їх ефективного використання у процесі діяльності суб'єкта господарювання.

Розглядаючи підходи до класифікації виробничих запасів, можна зазначити, що В. В. Сопко [4] вважає, що у бухгалтерському обліку класифікація виробничих запасів доцільна за такими групами (субрахунками): сировина і матеріали (у т. ч. основні, допоміжні); куповані напівфабрикати; тара і тарні матеріали; паливо; будівельні матеріали, конструкції, деталі та обладнання до встановлення; запасні частини; матеріали, передані у переробку; матеріали сільськогосподарського призначення; інші матеріали.

М. С. Пушкар вказує, що виробничі запаси класифікуються за певними ознаками: за способом включення у собівартість (основні та допоміжні), за групами матеріалів (лісові, текстильні, чорні, кольорові метали, електротовари, лаки й фарби тощо), за вартістю (дорогоцінні, високої, середньої та низької вартості), за способом зберігання – відкритого та закритого зберігання, за частотою використання (масові, часто- й маловикористовувані) [33].

С. Ф. Голов та В. І. Єфименко класифікують виробничі запаси таким чином: сировина, основні і допоміжні матеріали; купівельні напівфабрикати; незавершене виробництво, малоцінні та швидкозношувані предмети; молодняк тварин і тварини на відгодівлі [8].

Н. М. Ткаченко подає класифікацію виробничих запасів за планом рахунків бухгалтерського обліку, проте паралельно ще пропонує класифікацію виробничих запасів за економічним змістом, виділяючи дев'ять класифікаційних ознак: за місцем перебування, наявністю на підприємстві, наявністю на початок та кінець періоду, стосовно до балансу, ступенем ліквідності, обсягом, сферою використання, складом та структурою [39].

Деякі вчені-економісти вважають, що виробничі запаси складаються не тільки із сировини, основних і допоміжних матеріалів, купованих напівфабрикатів і комплектуючих виробів, будівельних матеріалів, запасних частин, матеріалів сільськогосподарського призначення, палива, тари і тарних матеріалів, а й відходів основного виробництва, призначених для виробництва продукції, виконання робіт, надання послуг, обслуговування виробництва й адміністративних потреб [35].

На рис. 1.3 ми пропонуємо узагальнену класифікацію виробничих запасів, яка базується на різних підходах вітчизняних та зарубіжних фахівців.

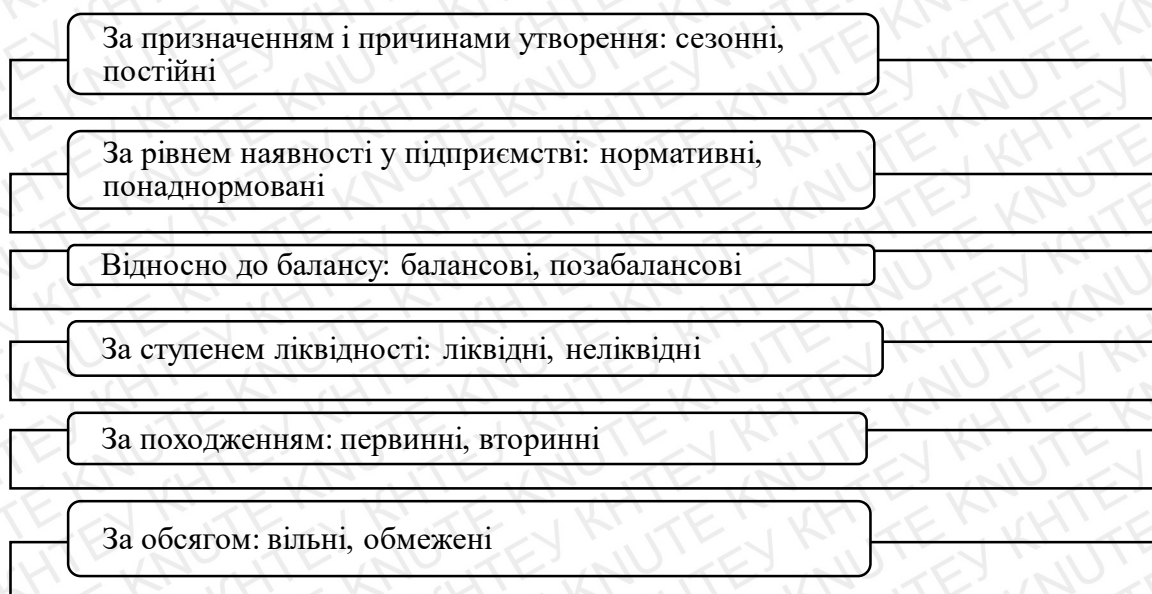

Рис 1.3. Класифікація виробничих запасів

Джерело: розроблено на основі: [4,7,10,12,14]

Досить ґрунтовно представлена класифікація виробничих запасів згідно з Планом рахунків, який складений на основі наукового обґрунтування класифікації виробничих запасів (рис. 1.4).

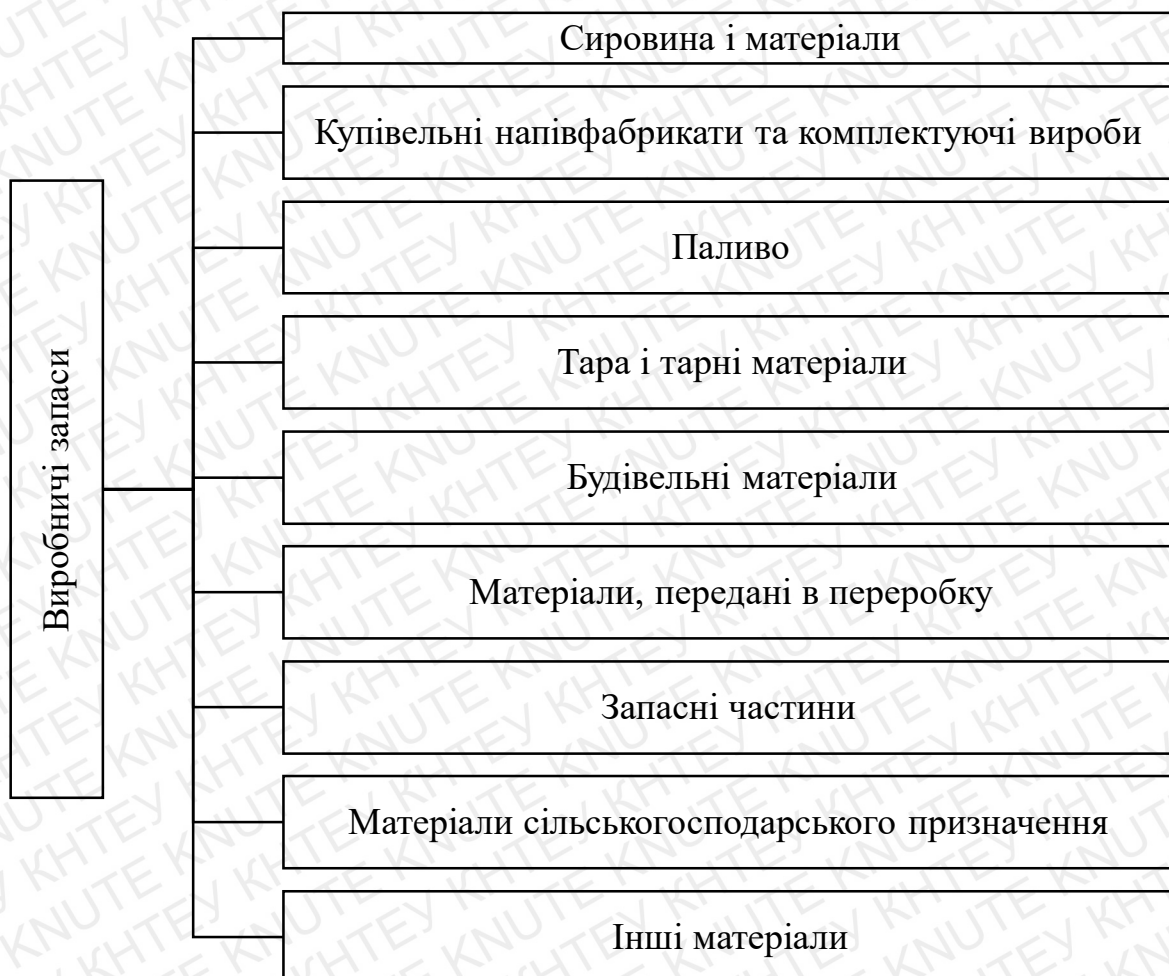

Рис. 1.4 Структура виробничих запасів згідно з діючим Планом рахунків бухгалтерського обліку

Джерело: розроблено на основі: [11]

Узагальнюючи думки різних науковців, на нашу думку, виробничі запаси, як елемент запасів, – це активи, що придбані зі сторони або самостійно виготовлені й утримуються підприємством для продажу, використання у процесі виробництва продукції, виконання робіт, надання послуг, обслуговування виробництва та адміністративних потреб за умови їх повного споживання в одному операційному циклі. Важливою передумовою ефективного управління виробничими запасами на підприємстві є їх чітка класифікація, створена з урахуванням специфіки галузі. За результатами проведеного аналізу запропоновано узагальнену класифікацію виробничих запасів, яка об’єднує у собі головні ознаки та види запасів.

1.2. Економіко-правовий аналіз нормативної бази та спеціальної літератури з теми дослідження

Сьогодні в Україні питанням бухгалтерського обліку виробничих запасів приділяється особливо велика увага: видано численний ряд нормативних документів, які регулюють їх порядок організації та ведення.

Основною метою нормативно-правового регулювання бухгалтерського обліку в Україні є встановлення єдиних для всіх підприємств правил його ведення, які гарантують і захищають інтереси користувачів фінансової звітності і визначення основних напрямів удосконалення його з урахуванням міжнародних принципів та стандартів.

Порядок ведення бухгалтерського обліку та оподаткування виробничих запасів визначається різними суб'єктами в межах їх повноважень та знаходить відображення в чотирьох рівнях, що будують систему нормативного регулювання бухгалтерського обліку виробничих запасів підприємства (рис. 1.5).

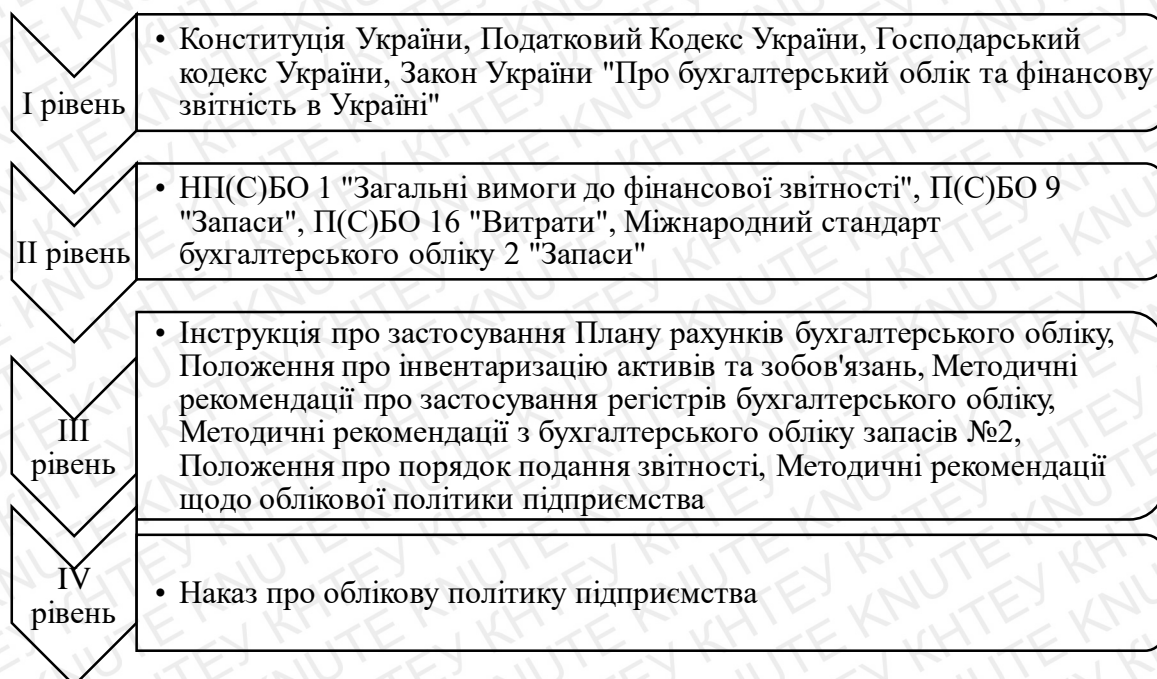

Рис. 1.5 Система нормативно-правового регулювання бухгалтерського обліку виробничих запасів

Джерело: авторська розробка

Характеристику чинної нормативно-правової бази з питання обліку виробничих запасів представлено в Додатку Б. Проведемо огляд основних з цих нормативних документів.

Основним законом у сфері бухгалтерського обліку є Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Цей Закон окреслює правові засади регулювання, організації, а також ведення бухгалтерського обліку та формування фінансової звітності в Україні., зокрема щодо запасів. Його дія поширюється на всіх юридичних осіб України, незалежно від їх форми власності та організаційно-правової форми [31].

Порядок оподаткування податком на додану вартість виробничих запасів при їх реалізації, іншому вибутті, порядок оцінки виробничих запасів встановлено в Податковому кодексі України [24].

Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про виробничі запаси та розкриття її в фінансовій звітності визначає Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» [28]. Загальні положення даного нормативного документу дають визначення таких термінів як запаси, чиста вартість реалізації запасів. В стандарті дається класифікація запасів, а також обумовлено визнання та первісна оцінка запасів, оцінка вибуття запасів, оцінка запасів на дату складання балансу. Окремим розділом визначено розкриття інформації про запаси в примітках до фінансової звітності. Відповідну структуру П(С)БО 9 «Запаси» відображено в табл. 1.1.

Таблиця 1.1

Структура П(С)БО 9 «Запаси»

Розділ	Зміст
1	2
п.-1-4. Загальні положення	Визначається сфера дії положення та терміни, що в ньому використовуються.
п.5-15. Визначення та первісна оцінка запасів	Наводиться порядок визнання запасів активами, склад запасів для цілей бухгалтерського обліку, порядок визнання первісної вартості запасів при їх надходженні.
п.16-23. Оцінка вибуття запасів	Характеризуються методи оцінки при вибутті запасів, порядок списання вартості малоцінних та швидкозношуваних предметів.
п.24-28. Оцінка запасів на дату балансу	Наводиться порядок оцінки запасів на дату складання звітності та уцінки запасів.

Продовження табл.1.1

1	2
п.29. Розкриття інформації про запаси у примітках до річної бухгалтерської звітності	Визначається інформація, яка обов'язково наводиться в примітках до річної фінансової звітності.

Джерело: розроблено на основі [28].

Порядок застосування П(С)БО 9 «Запаси» на практиці окреслено в Методичних рекомендаціях з бухгалтерського обліку запасів № 2 [17]. Методичні рекомендації розкривають питання визнання та оцінки виробничих запасів, документальне оформлення операцій з руху запасів, а також ключові моменти обліку та руху виробничих запасів на підприємстві.

Наказ про облікову політику підприємства встановлює особливості бухгалтерського обліку виробничих запасів індивідуально на окремому підприємстві.

Облікова політика – це організація діяльності підприємства, яка застосовується із самого початку здійснення його господарських операцій. Від складових елементів облікової політики підприємства залежить достовірне відображення господарських операцій, і відповідно й інформація у фінансовій звітності. Основна її мета – забезпечити одержання достовірної інформації про майновий та фінансовий стан підприємства, результати його діяльності, необхідної всім користувачам фінансової звітності для прийняття управлінських рішень. Міністерством фінансів України розроблені Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства, які можуть застосовувати підприємства, організації та інші юридичні особи незалежно від організаційно-правових форм господарювання і форм власності в ході визначення та розробки своєї облікової політики [19].

Сьогодні, крім нормативно-правових документів існує велика база спеціальної літератури, яка висвітлює питання оцінки та обліку виробничих запасів.

Так, дослідженню даного питання значну увагу в своїх працях приділяли такі провідні вітчизняні науковці, як П. С. Безруких, Ф. Ф. Бутинець, С. Ф. Голов, З. В. Гуцайлюк, М. В. Кужельний, В. Г. Лінник, В. С. Рудницький, Н. М.

Ткаченко, В. В. Сопко. Окреслені питання опрацьовували також зарубіжні фахівці: К. Ватерсон, М. Джиллінгем, М. Ліндерс, А. Н. Стерлігова, Дж. Р. Сток, Д. Уотерс, Дж. Шрайбфедер. На сучасному етапі дослідженням проблемних питань обліку виробничих запасів займаються: Н. В. Артеменко, Н. М. Бондаренко, Л. М. Васільєва, Л. Б. Зелінська, А. В. Клімов, А. Ю. Крищук, С. В. Малярєва, О. Б. Пушкар, О. С. Сорокіна, М. М. Тєсляк, Т. О. Філатова, Ю. В. Чуб, М. Т. Шендригорєнко, З. Л. Юрківська, Л. М. Яременко та ін.

Короткий аналіз спеціальної літератури систематизовано в Додатку В. Проведемо огляд основних з цих спеціальних джерел.

Артеменко Н. В. у статті «Виробничі запаси: особливості обліку та методичні засади проведення аудиту» розглядає особливості бухгалтерського обліку виробничих запасів на підприємствах України. Автором визначено основні теоретичні аспекти обліку виробничих запасів, запроваджено сучасний комплекс завдань оптимального використання виробничих запасів підприємства, досліджено сучасні проблеми ведення обліку виробничих запасів та запропоновано шляхи їх усунення [1].

Бондаренко Н. М., Яресько А. М. у своїй статті «Сутність та класифікація виробничих запасів на підприємстві» розкривають сутність поняття «виробничі запаси» у нормативних документах. Авторами досліджено та узагальнено погляди вчених щодо класифікаційних ознак виробничих запасів та подано узагальнену їх класифікацію, застосування якої дозволить вчасно прийняти ефективне управлінське рішення щодо використання виробничих запасів на підприємстві [3].

У статті «Організація обліку виробничих запасів: сучасний стан та напрями вдосконалення», автором якої є Малярєва С. В., досліджуються основні напрями підвищення ефективності господарської діяльності підприємств шляхом вдосконалення обліку виробничих запасів. Крім того, проводиться аналіз проблем ведення обліку виробничих запасів та пропонуються методи подолання проблем ведення обліку виробничих запасів на підприємствах [15].

У роботі Подмешальської Ю. В., Зайберт Є. К. «Облік виробничих запасів» узагальнено особливості обліку виробничих запасів. Встановлено, що

категорія «запаси» – це не тільки об'єкт обліку, а й об'єкт управління. Науковцями визначено, що ідентифікація виробничих запасів у складі активів при надходженні на підприємство є початковою ланкою їх облікового процесу. В статті узагальнено документальне оформлення господарських операцій щодо придбання виробничих запасів у постачальника на умовах попередньої оплати, а також доведено, що оцінка виробничих запасів при вибутті відіграє важливу роль в бухгалтерському обліку, оскільки від її якості безпосередньо залежать фінансові результати підприємства, а також показники його фінансового стану [25].

Ключовим питанням в статті «Облік виробничих запасів: актуальні питання та напрямки їх вирішення» Шендригоренко М. Т. є питання обрання оптимального методу оцінки виробничих запасів. У статті також визначено напрямки організації дієвого документообігу на підприємстві. Так, на підприємствах для отримання своєчасної та корисної інформації, мінімізації витрат робочого часу на обробку документів і скорочення термінів їх пересування між окремими службами підприємства, повинен бути організований дієвий документообіг, який характеризується оптимальністю та високою швидкістю руху документів з обліку виробничих запасів [43].

Отже, у даному питанні було встановлено, що на сьогодні існує широке коло нормативно-правової та спеціальної літератури з питань обліку та оподаткування виробничих запасів. Встановлено, що основними нормативно-правовими документами з питань бухгалтерського обліку виробничих запасів є Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Податковий кодекс України, Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси», НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку запасів № 2. В цілому, чинним законодавством врегульовані майже всі складові бухгалтерського обліку виробничих запасів, проте нерозкритим залишається ряд питань, що виникають у практичній діяльності суб'єкта господарювання, вирішення яких є предметом подальших досліджень науковців.

Висновки до розділу 1

Дослідження теоретичних основ обліку та оподаткування виробничих запасів дозволило зробити наступні висновки:

1. Виробничі запаси, як елемент запасів, - це активи, що придбані зі сторони або самостійно виготовлені й утримуються підприємством для використання у процесі виробництва продукції, виконання робіт, надання послуг, обслуговування виробництва та адміністративних потреб за умови їх повного споживання в одному операційному циклі.
2. Науково обґрунтована класифікація виробничих запасів є важливою передумовою ведення обліку на підприємстві, застосування якої дозволить вчасно прийняти ефективне управлінське рішення щодо використання виробничих запасів.
3. Питання обліку та оподаткування виробничих запасів окреслюються певним рядом нормативно-правових актів. Встановлено, що чинним законодавством врегульовані майже всі аспекти бухгалтерського обліку та оподаткування виробничих запасів, проте невирішеними залишаються низка питань, виникають у практичній діяльності суб'єкта господарювання.
4. Існує велика кількість спеціальної літератури, присвячена питанням обліку виробничих запасів. Науковці у своїх статтях розглядають сучасні проблеми ведення обліку виробничих запасів та запропоновують шляхи їх усунення, визначають напрями підвищення ефективності використання та руху виробничих запасів підприємств.

РОЗДІЛ 2

СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ОПЕРАЦІЙ З ВИРОБНИЧИМИ ЗАПАСАМИ У ТОВ АГРОФІРМА «ІМ. ЧАПАЄВА»

2.1. Організація фінансового обліку операцій з виробничими запасами на підприємстві

Об'єктом дослідження випускної кваліфікаційної роботи послужило Товариство з обмеженою відповідальністю Агрофірма «Ім. Чапаєва», яке діє на підставі статуту, який визначає порядок організації і діяльності підприємства.

Засновниками даного підприємства є Товариство з обмеженою відповідальністю «Росток Холдинг», яке розташоване в м. Київ, а також Приватне підприємство «Аграрні інвестиції», яке розташоване в м. Глухів. Учасники Товариства мають право брати участь в управлінні підприємством, у розподілі прибутку, здійснювати відчуження часток у статутному капіталі.

Товариство з обмеженою відповідальністю Агрофірма «Ім. Чапаєва» було засноване у 2000 році. Підприємство створене з метою виробництва сільськогосподарської продукції, її переробки, зберігання і реалізації, та задоволення суспільних потреб громадян, економічних і соціальних інтересів засновника та працівників господарства.

Агрофірма «Ім. Чапаєва» є юридичною особою, має самостійний баланс, розрахунковий, та інші рахунки в банках на території України в установленому чинним законодавством порядку, а також штампи та печатку зі своїм найменуванням.

Згідно Довідки з єдиного державного реєстру підприємств та організацій України, ідентифікаційний код суб'єкта підприємницької діяльності в Єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України 30822068.

Підприємство знаходиться за адресою: Сумська область, Глухівський район, село Слоут, вулиця Шкільна 22.

У перші роки роботи товариства його діяльність обмежувалась лише вирощуванням зернових технічних культур, але в подальшому підлягала розширенню.

На даному етапі роботи підприємство здійснює наступні види діяльності:

- вирощування зернових культур (крім рису);
- вирощування бобових культур;
- вирощування олійних культур;
- надання послуг у рослинництві, тваринництві;
- облаштування ландшафту;
- виробництво м'яса;
- виробництво хліба та хлібобулочних виробів.

Компанія безпосередньо виробляє суміші для годівлі свиней та великої рогатої худоби.

Товариство веде бухгалтерський облік, складає і подає фінансову звітність відповідно до чинного законодавства. Статистична звітність, що використовує грошовий вимірник, ґрунтується на даних бухгалтерського обліку і подається в установленому обсязі органам державної статистики.

Майно підприємства складають виробничі і невиробничі засоби, а також інші цінності, вартість яких відображається в самостійному балансі підприємства. До джерел формування майна підприємства можна віднести: грошові і матеріальні внески засновників; доходи, отримані від реалізації продукції, послуг, а також інших видів господарської діяльності; майно, придбане у інших суб'єктів господарювання та інші джерела.

Організаційна структура апарату управління представлена у Додатку Г.

Підприємство очолює директор, який представляє інтереси компанії, укладає угоди, видає доручення, відкриває рахунки в банках, користується правом розпорядження коштами, затверджує штати, видає накази, приймає на роботу та звільняє працівників в межах трудового законодавства. Для правильного, безперервного відображення операцій, достовірної оцінки активів, зобов'язань та капіталу в управлінській структурі підприємства бухгалтерія виділена окремим структурним підрозділом на чолі з головним бухгалтером.

Права та обов'язки працівників підприємства, зокрема працівників бухгалтерії, закріплені посадовими інструкціями. Посадова інструкція бухгалтера – документ, що регламентує виробничі повноваження й обов'язки

бухгалтера. Посадові інструкції розробляє керівник підрозділу для своїх безпосередніх підлеглих. Посадові інструкції на посаді, що перебувають безпосередньо в його підпорядкуванні, затверджує керівник організації. Перший екземпляр посадової інструкції бухгалтера зберігається у відділі кадрів, другий – у головного бухгалтера, третій – у працівника. Відповідальність за повноту забезпечення організації посадовими інструкціями лежить на начальнику відділу кадрів. Посадова інструкція бухгалтера на базовому підприємстві є основою для проведення оцінки результатів трудової діяльності бухгалтера, ухвалення рішення про його подальший внутрішній рух і перепідготовці.

Окрім структури органів управління та посадових інструкцій керівник визначає облікову політику ТОВ Агрофірми «Імені Чапаєва». Підставою для здійснення облікової політики на підприємстві є наказ, розроблений на основі Методичних рекомендацій щодо облікової політики підприємства № 635 [19].

У Додатку Д наведені форма № 1 «Баланс» (Звіт про фінансовий стан) за 2015-2019 рр. та форма № 2 «Звіт про фінансові результати» (Звіт про сукупний дохід) за 2015-2019 рр. Для характеристики економічного стану та ефективності роботи підприємства на основі цих даних нами було розраховано спеціальні показники.

У Додатку Е та Додатку Ж проведено аналіз активів та пасивів підприємства. За останні роки на підприємстві спостерігалось незначне скорочення кількості активів, що відображає негативну зміну економічного потенціалу підприємства, його фінансової ваги на ринку, проте у 2019 році ми можемо спостерігати збільшення кількості активів на 36701 тис. грн., що є позитивним у зміцненні фінансового стану. Це відбулося в основному за рахунок підвищення частки оборотних активів на 01.01.2020 р. на 28359 тис. грн., що зменшує ризик компенсації авансового капіталу та підвищує його віддачу внаслідок прискорення оборотності оборотних коштів.

За період, що аналізується, на підприємстві спостерігається спочатку незначне скорочення пасивів підприємства, що відбулося за рахунок зменшення в основному власного капіталу підприємства, проте на 01.01.2020р.

спостерігається підвищення складу пасивів, що обумовлено значним збільшенням вартості поточної кредиторської заборгованості на 30941 тис. грн.

Загалом збільшення складу активів і пасивів позитивно відображається на фінансовій стійкості підприємства і свідчить про зменшення ступеня його фінансових ризиків і про підвищення ділової активності підприємства.

Крім того, основні показники господарської діяльності ТОВ Агрофірма «Імені Чапаєва» за 2015-2019 рр. наведені у Додатку II.

Позитивним моментом діяльності підприємства є зростання чистого доходу від реалізації продукції за останні два роки. Якщо в 2017 році він становив 50360 тис. грн., то у 2019 році – 95783 тис. грн. За останні роки діяльності собівартість реалізованої продукції збільшилася і на кінець періоду (2019 рік) становила 77427 тис. грн. Окрім цього, слід відмітити, що у 2019 році підприємство стало прибутковим, отримавши 10854 тис. грн. чистого прибутку.

Облік запасів займає важливе місце в системі обліку даного господарюючого суб'єкта, у зв'язку з тим, що виробничі запаси (які є однією з найвагоміших статей калькуляції) потребують досить багато часу і праці для збирання та групування інформації відносно їх руху, а також для відображення їх на рахунках бухгалтерського обліку.

Організація бухгалтерського обліку виробничих запасів на ТОВ Агрофірма «Імені Чапаєва» охоплює такі питання:

- організація раціонального документообігу виробничих запасів та організація їх складського обліку;
- організація оцінки вибуття виробничих запасів;
- організація синтетичного й аналітичного обліку виробничих запасів.

Розглянемо більш детально організацію обігу документів про виробничі запаси. В сучасних економічних умовах рух документів на підприємстві вимагає впорядкування за допомогою організації системи документообігу. Документообіг можна визначити як шлях документа від створення до архівування.

Для того, щоб господарські операції були точно відображені в регістрах бухгалтерського обліку, на підприємстві чітко визначені умови передачі

первинних документів до бухгалтерії для їх належної реєстрації (підготовка графіків надходження до бухгалтерії первинних документів та підготовка зведених графіків). Точна документація щодо запасів має вплив на правильність списання вартості запасів на виробництво, оцінку незавершеного виробництва. Будова документообігу має бути такою, щоб забезпечити своєчасне отримання необхідної інформації як для обліку, так і для управління рухом виробничих запасів.

Однак, головний бухгалтер повинен сам вирішити, які документи слід використовувати у своїй компанії, беручи до уваги розміри та особливості підприємства. Саме тому для забезпечення обліку виробничих запасів на підприємстві складено альбом типових форм первинних документів, який наведено у Додатку К.

Окрім цього, для кожного первинного документа слід будувати оперограми, щоб максимально забезпечити організацію первинного обліку виробничих запасів. Графічний спосіб дає можливість встановити логічні зв'язки між різними етапами роботи з певними видами документів на підприємстві, простежити послідовність такої роботи та її зміст. Оперограму накладної-вимоги висвітлено в Додатку Л.

Організація первинного обліку виробничих запасів на ТОВ Агрофірма «Імені Чапаєва» є частиною загальної системи бухгалтерського обліку, який забезпечує відображення в обліку здійснення господарських операцій з надходження, внутрішнього переміщення та відпуску запасів. Первинні документи завжди є не тільки фактом здійснення господарських операцій, а й підтвердженням набуття однією стороною прав, в другу – обов'язків. Саме тому організація первинного обліку відіграє значну роль в управлінні ТОВ Агрофірма «Імені Чапаєва» та має важливе значення для забезпечення контролю за раціональним використанням виробничих запасів.

Перейдемо тепер до однієї чи не найважливішого питання – оцінки виробничих запасів.

Запаси, придбані за плату, оприбутковуються за первісною вартістю, що складається з витрат, що виникли у зв'язку з придбанням підприємством цих

запасів, зокрема: сум, що сплачуються згідно договору постачальнику, за вирахуванням непрямих податків; - сум ввізного мита; - сум непрямих податків у зв'язку з придбанням запасів, які не відшкодовуються підприємству; - транспортно-заготівельних витрат; - інших витрат, які безпосередньо пов'язані з придбанням запасів і доведенням їх до стану, в якому вони придатні для використання у запланованих цілях [28].

Відповідно до вимог П(С)БО 9 «Запаси» під час вибуття запасів, незалежно від продажу чи направлення у виробництво, їх вартість розраховується за допомогою одного із таких методів: середньозваженої собівартості; ідентифікованої собівартості відповідної одиниці продукції; собівартості перших за часом надходження запасів (ФІФО); нормативних затрат [28].

Оцінка виробничих запасів на підприємстві фактично є основою для визначення собівартості і ціни виробленого продукту.

Керівництво та бухгалтерія кожного підприємства самостійно вирішують, яким методом користуватися під час оцінки виробничих запасів, адже потрібно враховувати специфіку та характер діяльності підприємства. Підприємство має розробити власну економічну та облікову політику таким чином, щоб запаси матеріалів на складах підприємства були зведені до мінімуму. В цьому випадку можна уникнути особливих проблем, пов'язаних з оцінкою вибуття запасів.

ТОВ Агрофірма «Імені Чапаса» використовує оцінку виробничих запасів за методом ФІФО. Цей метод передбачає, що виробничі запаси, які були придбані підприємством першими, продаються чи використовуються у виробництво також першими. Залишки на кінець періоду оцінюються за цінами останніх надходжень запасів. Переваги даного методу полягають у тому, що його використання просте, об'єктивне та систематичне. Метод не дозволяє маніпулювати прибутком, а сума запасів, яка відображена у балансі орієнтовно сходиться з поточною ринковою вартістю. Проте є у даного методу і недоліки – в умовах високої інфляції можливе завищення вартості залишків, зниження собівартості готової продукції та, як наслідок, завищення результатів від реалізації.

На дату балансу запаси відображаються за найменшою з двох оцінок:

- первісною вартістю - сумою фактичних витрат на їх придбання або виготовлення;
- чистою вартістю реалізації - очікуваною ціною реалізації запасів в умовах звичайної діяльності за вирахуванням очікуваних витрат на завершення їх виробництва та реалізацію.

Запаси відображаються за чистою вартістю реалізації, якщо на дату балансу їх ціна знизилася або вони зіпсовані, застаріли, або іншим чином втратили первісно очікувану економічну. Чиста вартість реалізації визначається по кожній одиниці запасів вирахуванням з очікуваної ціни продажу очікуваних витрат на завершення виробництва і збуту [28].

Важливим аспектом організації обліку виробничих запасів на підприємстві є стан організації аналітичного і синтетичного обліку. Відповідно до Плану рахунків бухгалтерського обліку для обліку виробничих запасів використовують рахунок 20 «Виробничі запаси» (рис 2.1).

Синтетичні рахунки для обліку виробничих запасів у ТОВ Агрофірма «Імені Чапаєва» наведені у Додатку М.

Рахунок 20 «Виробничі запаси»

Дебет	Кредит
Надходження виробничих запасів на підприємство та збільшення їх вартості в результаті дооцінки	Витрати на виробництво, відпуск у переробку, на сторону, а також зменшення вартості запасів внаслідок уцінки
Сальдо означає залишок виробничих запасів	

Рис. 2.1. Структура рахунку 20 «Виробничі запаси»

Джерело: розроблено на основі: [11]

За допомогою синтетичного обліку неможливо контролювати наявність та рух кожного виду товарно-виробничих запасів. Для отримання детальної інформації, необхідної для управління ресурсами за їх окремими видами і процесам організується аналітичний облік. Деталізація аналітичного обліку виробничих запасів обумовлена, по-перше, наявністю великої кількості складів для їх зберігання; по-друге, значною їх номенклатурою; по-третє, складною

організаційною та виробничою структурами підприємства. Для цього до окремих синтетичних рахунків та субрахунків відкриваються рахунки аналітичного обліку.

Аналітичний облік виробничих запасів ведеться в розрізі їх найменувань або однорідних груп, за допомогою карток складського обліку, які розміщуються в картотечі за технічними групами виробничих запасів відповідно до номенклатури-цінника. Кожна з груп виробничих запасів поділяється за видами, сортами, марками, типами, розмірами. Кожному найменуванню, сорту, розміру виробничих запасів привласнюється коротке числове позначення (номенклатурний номер), яке записують до спеціального реєстру - номенклатури-цінника, де також вказують одиницю виміру та облікову ціну запасу.

На кожному документі з руху виробничих запасів повинно бути вказано не тільки найменування запасу, але й номенклатурний номер, що дозволяє уникати помилок під час заповнення прибуткових і видаткових документів та здійснення записів у складському і бухгалтерському обліку виробничих запасів.

Отже, досконала система організації обліку виробничих запасів є передумовою повного та своєчасного надходження звітних даних та іншої інформації.

2.2. Фінансовий облік та податкові наслідки операцій з виробничими запасами

Виробничі запаси надходять на підприємство з різних джерел, серед яких:

- придбання у постачальника або підзвітною особою;
- внесок до статутного капіталу;
- безоплатне надходження;
- надлишок запасів, виявлений в результаті інвентаризації тощо.

На ТОВ Агрофірма «Імені Чапаєва» матеріальні цінності надходять в основному від постачальників, взаємовідносини з якими регулюються на

підставі договорів постачання. Відображення в обліку операцій з надходження виробничих запасів представлено у табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Кореспонденція рахунків з обліку надходження виробничих запасів

№	Зміст операції	Документ	Кореспонденція рахунків			
			згідно з нормативними документами		на підприємстві	
			Дт	Кт	Дт	Кт
1	2	3	4	5	6	7
1	Оприбуткування виробничих запасів, одержаних від постачальника: -на вартість запасів без ПДВ -на суму податкового кредиту з ПДВ	Накладна, прибутковий ордер, податкова накладна	201 641	631 631	201 641	631 631
1.1	У разі повернення виробничих запасів постачальнику: - на договірну вартість повернених запасів (сторно) - зменшення податкового кредиту з ПДВ (сторно)	Накладна на повернення, розрахунок-коригування до податкової накладної	201 641	631 631	201 641	631 631
2	Нарахування заборгованості за транспортні послуги по завезенню виробничих запасів: - на вартість послуг без ПДВ - на суму податкового кредиту з ПДВ	Товарно-транспортна накладна, Акт наданих послуг Податкова накладна	20/ ТЗВ 641	631 631	2011 641	631 631
3	Оприбуткування виробничих запасів, придбаних підзвітною особою: - на вартість запасів без ПДВ -на суму ПДВ	Накладна, акт приймання матеріалів, Податкова накладна	201 641	372 372	201 641	372 372
4	На вартість виробничих запасів, отриманих безкоштовно	Накладна, акт приймання матеріалів	201	718	201	718
5	Оприбуткування виробничих запасів як внесок до статутного капіталу	Установчі документи, накладна, прибутковий ордер	201	46	201	46
6	Оприбуткування виробничих запасів, отриманих у вигляді благодійних внесків, цільового фінансування	Накладна, акт приймання матеріалів	201	48	-	-
7	Оприбуткування виробничих запасів, отриманих від ліквідації об'єктів основних засобів	Акт списання основних засобів, акт приймання матеріалів	201	746	201	746

Продовження табл. 2.1

1	2	3	4	5	6	7
8	Оприбуткування виробничих запасів, вироблених для власних потреб	Приймально-здавальний акт, накладна	201	23	-	-
9	Оприбуткування виробничих запасів, отриманих від браку у виробництві		201	24	-	-
10	Переведено до складу запасів активи, що були придбані як товар для продажу		201	28	-	-

Джерело: узагальнено автором на підставі кореспонденції рахунків ТОВ Агрофірма «Імені Чапаєва та [11]

При складанні таблиці 2.1 встановлено, що підприємство дотримується методики обліку надходження виробничих запасів, встановленої нормативними документами. Для обліку витрат на поставку матеріалів підприємство використовує окремий субрахунок 2011 «Транспортно-заготівельні витрати», на якому протягом місяця накопичуються витрати на заготівлю запасів, транспортування запасів на підприємство, страхування запасів під час перевезення, витрати за вантажно-розвантажувальні роботи, витрати на протипожежну і сторожову охорону при транспортуванні запасів, кошти, витрачені на відрядження з безпосередньої заготівлі запасів і доставки їх на склади підприємства. Наприкінці місяця транспортно-заготівельні витрати розподіляються між запасами, що залишилися на кінець звітної місяця, і запасами, які вибули протягом місяця. Для цього розраховують середній відсоток ТЗВ.

Як видно з даних табл. 2.1, операції з виробничими запасами мають деякі податкові наслідки:

Підприємство — платник ПДВ, що придбаває запаси в іншого платника ПДВ, має право збільшити податковий кредит на суму ПДВ, сплачену у складі вартості таких запасів. Датою збільшення податкового кредиту є дата здійснення першої з подій — або дата оплати, або дата оприбуткування запасів.

При цьому повинні дотримуватися такі умови:

1) придбані запаси використовуватимуться в оподатковуваних операціях у межах господарської діяльності;

2) підприємство отримало правильно зареєстровану постачальником електронну податкову накладну у Єдиному реєстрі податкових накладних [24].

У випадку, якщо відбулося повернення виробничих запасів, постачальником виписується розрахунок-коригування до податкової накладної та відправляється у Єдиному реєстрі податкових накладних на реєстрацію покупцю.

На ТОВ Агрофірма «Імені Чапаєва» вибуття виробничих запасів може відбуватися з наступних причин:

- відпуск у виробництво;
- списання у зв'язку з невідповідністю запасів до критеріїв визначення активу;
- списання у зв'язку з псуванням, розкраданням тощо;
- реалізація на сторону;
- передача до статутного капіталу іншого підприємства;
- безоплатна передача.

Відображення в обліку операцій з використання (списання) виробничих запасів відображено в табл. 2.2.

Таблиця 2.2

Кореспонденція рахунків з обліку використання виробничих запасів

№	Зміст операції	Документ	Кореспонденція рахунків			
			згідно з нормативними документами		на підприємстві	
			Дт	Кт	Дт	Кт
1	2	3	4	5	6	7
1	Відпущено зі складу матеріали для:	Накладна-вимога, лімітно-забірна картка				
	-виготовлення основних засобів		152	201	152	201
	-виробництва продукції		23	201	23	201
	-виправлення браку		24	201	24	201
	-загальногосподарських потреб підприємства		92	201	92	201
	-загально-виробничих потреб підприємства		91	201	91	201
	-забезпечення збуту продукції		93	201	93	201
	-підготовки та освоєння нових видів продукції		39	201	-	-
	-утримання об'єктів житлово-комунального господарства		949	201	-	-
	-виконання досліджень та розробок	941	201	-	-	

Продовження табл. 2.2

1	2	3	4	5	6	7
2	Переведено виробничі запаси з однієї категорії в іншу	Бухгалтерська довідка	201	208	201	208
3	Передано безоплатно виробничі запаси: -за обліковою вартістю -на суму податкового зобов'язання з ПДВ	Накладна вимога, податкова накладна	949 949	201 641	949 949	201 641
4	Реалізовано запаси: -Отримано дохід від реалізації запасів -нарахована сума ПЗ з ПДВ	Накладна, податкова накладна	361 712	712 641	361 712	712 641
5	Списано собівартість реалізованих запасів	Бухгалтерська довідка	943	201	943	201
6	Списано за розрахунком розподілену величину ТЗВ	Бухгалтерська довідка	15, 23, 24, 90- 94	20/ ТЗВ	15, 23, 24, 90- 94	2011

Джерело: узагальнено автором на підставі кореспонденції рахунків ТОВ Агрофірма «Імені Чапаєва та [11]

Як видно з табл. 2.2, підприємство дотримується методики обліку використання виробничих запасів, встановленої нормативними документами.

Вибуття виробничих запасів, зокрема їх продаж, списання внаслідок втрат і нестач від псування, безоплатна передача також мають податкові наслідки з податку на додану вартість.

Так, операції з постачання товарів на території України є об'єктом обкладення ПДВ на підставі Податкового Кодексу України. База оподаткування визначається виходячи з договірної (контрактної) вартості запасів. Податкові зобов'язання з ПДВ нараховуються за правилом «першої події» — за датою отримання грошових коштів від покупця або відвантаження запасів. На дату виникнення податкових зобов'язань платник податку зобов'язаний скласти податкову накладну в електронній формі та зареєструвати її в Єдиному реєстрі податкових накладних [24].

Кожна операція, що відображена в журналі проводок знаходить місце в оборотно-сальдових відомостях кореспондуючих рахунків. Кінцеві сальдо усіх оборотно-сальдових відомостей знаходять місце у фінансовій звітності ТОВ Агрофірма «Імені Чапаєва».

Інформація про запаси відображається у рядку 1100 «Запаси» Балансу (Звіту про фінансовий стан), окремо про виробничі запаси у рядку 1101.

При складанні фінансової звітності важливу роль відіграють Примітки до неї, і яких обов'язково повинна наводитися наступна інформація про запаси:

- Методи оцінки запасів;
- Балансова (облікова) вартість запасів у розрізі окремих класифікаційних груп;
- Балансова (облікова) вартість запасів, які відображені за чистою вартістю реалізації;
- Балансова (облікова) вартість запасів, переданих у переробку, на комісію, в заставу;
- Сума збільшення чистої вартості реалізації, за якою проведена уцінка запасів відповідно до П(С)БО 9 «Запаси».

Отже, можемо зробити висновок, що усі операції пов'язані з рухом виробничих запасів відображаються на рахунках бухгалтерського обліку на підставі первинних документів. ТОВ Агрофірма «Імені Чапаєва» дотримується методики складання кореспонденції рахунків як з обліку надходження, так і з обліку використання виробничих запасів. Операції з надходження і використання запасів мають свої податкові наслідки: нарахування податкового зобов'язання з податку на додану вартість (при продажу виробничих запасів, їх безоплатній передачі, виявленні нестач і втрат від псування запасів) чи податкового кредиту з податку на додану вартість (при придбанні виробничих запасів у постачальників, зареєстрованих як платники ПДВ у контролюючому органі).

2.3. Управлінський облік операцій з виробничими запасами

В процесі виробництва будь-якої продукції, в т. ч. сільськогосподарської, важливу роль відіграють матеріальні ресурси, інформація про рух яких є однією з основних частин економічних інформаційних потоків для прийняття виважених управлінських рішень.

Важливу роль у прийнятті управлінських рішень відіграє одержання об'єктивної та достовірної інформації про рух запасів на підприємстві, необхідних для ведення господарської діяльності та отримання прибутків. Значна частина економічного інформаційного потоку на підприємстві формується на підставі даних бухгалтерської інформації, зокрема, яка зазвичай акумулюється фахівцями з управлінського обліку та подається до апарату управління з метою планування, використання та контролю за оперативними рішеннями щодо використання матеріальних ресурсів у виробництві та при збуті готової продукції.

Ефективним засобом управління запасами на підприємстві є управлінський облік, основною метою якого в частині запасів є збереження та раціональне їх витрачання на всіх етапах руху.

На досліджуваному підприємстві система управлінського обліку та звітності не використовується. Тому ми пропонуємо розглянути алгоритм використання управлінського обліку виробничих запасів, що може бути введений в дію на ТОВ Агрофірма «Імені Чапаєва» як напрям збільшення ефективності використання запасів та зменшення витрат на їх зберігання.

Управлінський облік - це підсистема бухгалтерського обліку, яка в рамках однієї організації забезпечує її управлінський апарат інформацією, що використовується для планування, власне управління і контролю над діяльністю організації. Цей процес включає виявлення, вимірювання, збір, аналіз, підготовку, інтерпретацію, передачу і прийом інформації, необхідної управлінському апарату для виконання його функцій [23].

Основними завданнями управлінського обліку матеріально-виробничих запасів є:

- щоденне отримання інформації про надходження та витрачання запасів в розрізі їх кількості, якості та матеріально відповідальних осіб;
- контроль за дотриманням встановлених підприємством норм запасів, що забезпечує безперервний випуск продукції;
- безперервна оцінка реальної вартості запасів на складі та проведення аналізу ефективності використання запасів;

- оптимізація обсягу закупівлі запасів, виявлення резервів зниження витрат, пов'язаних із заготівлею запасів;
- вибір методів оцінки запасів при їх вибутті, який найкраще підходить для підприємства;
- підвищення достовірності відображення на рахунках аналітичного обліку господарських операцій з надходження та використання запасів;
- вчасне складання та подання звітності про рух запасів [2].

Управлінський облік має справу як з оперативною інформацією, так і з інформацією «історичного характеру», в ньому фігурують оцінки і плани на майбутнє і використовується багато приблизних оцінок – розрахункових, експертних, очікуваних. Характерною рисою управлінського обліку є його децентралізація задля наближення його до місць виникнення витрат і прийняття рішень. Щодо виробничих запасів, то вони займають провідну роль в системі управлінського обліку. Виробничі запаси є складовою частиною виробничих витрат, а управлінський облік в своїй діяльності націлений саме на розгляд поведінки і управління витрат, методів і способів обліку витрат та калькулювання собівартості, аналіз релевантної інформації для прийняття управлінських рішень.

Забезпечення ефективного управління процесом матеріального забезпечення в умовах децентралізації управлінського обліку має здійснюватися завдяки процедурам та технічним прийомам, зображених на рис. 2.2.

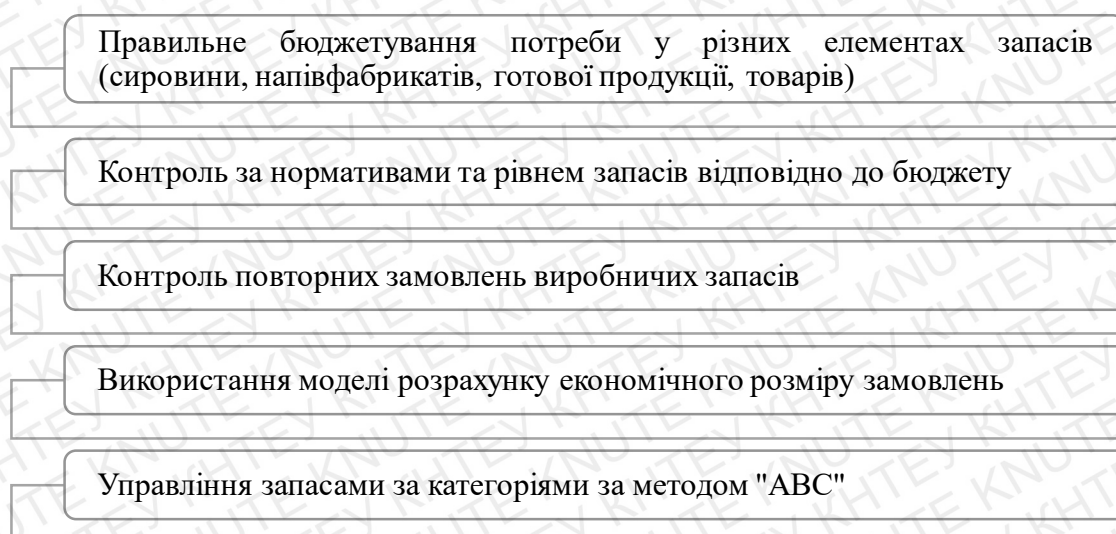

Рис. 2.2 Процедури управлінського обліку виробничих запасів
Джерело: розроблено на основі [2]

Нижче розглянемо деякі процедури детальніше:

Правильне бюджетування потреби у різних елементах запасів (сировини, напівфабрикатів, готової продукції, товарів). Робота зі складанням бюджету передбачає такі етапи:

1. Прогнозування продажу продукції у кількісному виразі, зміни цін реалізації під впливом інфляційних процесів у країні та світовій економіці. Цей етап бюджетування повністю покладається на відділ маркетингу.
2. Визначення очікуваного обсягу виробництва на підставі обсягів продажу продукції. Цей та наступний етапи розробляються виробничими підрозділами підприємства за сприянням планово-економічного чи фінансового відділів.
3. Розрахунок прямих витрат на сировину та матеріали, оплату праці, змінних та постійних виробничих накладних витрат, адміністративних та збутових витрат.
4. Розрахунок та аналіз грошових потоків. Проводиться фінансовим, маркетинговим та комерційним відділами.
5. Складання планових фінансових звітів (звіту про фінансові результати, балансу та звіту про рух грошових коштів).

Процес складання бюджету включає бюджет продажу, бюджет виробництва, бюджет запасів сировини, бюджет трудовитрат, бюджет дебіторської заборгованості, бюджет кредиторської заборгованості, бюджет грошових коштів, бюджет центру доходів та витрат. Саме бюджет виробництва та запасів сировини безпосередньо відноситься до управління виробничими запасами на підприємстві.

Бюджет виробництва висвітлює скільки одиниць продукції треба виготовити для виконання бюджету продажу. Бюджет запасів сировини показує скільки сировини потрібно підприємству для виконання бюджету продажу та скільки сировини треба закупити.

У Додатку Н наведено приклад складеного нами бюджету виробництва та бюджету запасів сировини для досліджуваного підприємства.

Контроль за нормативами та рівнем запасів відповідно до бюджету.

Основою для розрахунку нормативних величин виступає норма матеріальних витрат у натуральному вираженні. У Додатку П наведено групи норм матеріальних витрат.

Контроль повторних замовлень виробничих запасів. Для цього потрібно знати щоденну потребу в сировині та час реалізації замовлення (час з моменту оформлення заявки до отримання її від постачальника). Це дає можливість визначити, за якого мінімально допустимого залишку сировини необхідно оформляти повторне замовлення (так звана точка замовлення). Обсяг замовлення також залежить від обсягу окремої закупівлі, частоти здійснення закупівель, умов поставки, способу транспортування, порядку розрахунків тощо [2].

Використання моделі розрахунку економічного розміру замовлень. Суть даної моделі полягає у визначенні такого розміру замовлення, за якого сумарні витрати на оформлення замовлення та зберігання запасів будуть мінімальними.

Економічний розмір замовлень можна визначити за формулою:

$$EP3 = \sqrt{2DC \div H} \quad (2.1),$$

де, EP3 – економічний розмір замовлень, одиниць;

Д- щорічний попит на цей вид запасів, одиниць;

С – вартість розміщення та реалізації одного замовлення, грн.;

Н – витрати на зберігання одиниці товару на місяць.

Для визначення кількості замовлень за рік можна застосовувати таку формулу:

$$K3 = P \div EP3 \quad (2.2),$$

де, K3 – кількість замовлень, одиниць;

P – річні потреби;

EP3 – економічний розмір замовлень, одиниць.

Управління запасами за категоріями (за методом «ABC»). Для проведення «ABC» – аналізу необхідно встановити вартість кожного товару за закупівельними цінами, розташувати товари за зменшенням ціни, знайти суму

даних про кількість і витрати на придбання, розбити товари на групи, залежно від питомої ваги в загальних витратах на придбання.

Згідно ABC-аналізу:

- група А (близько 20 % обсягу запасів, які становлять 80 % вартості запасів) – найдорожча та потребує постійного контролю;
- група В (близько 30 % обсягу запасів, які становлять близько 10 % вартості запасів) – середня, що потребує періодичного контролю;
- група С (найчисельніші запаси – близько 50 % обсягу запасів, однак їх вартість є незначною – близько 10 % загальної вартості), що потребує найменшої уваги та періодичного контролю [23].

Всі вищезазначені методи сьогодні вважаються найефективнішими та найпоширенішими для ведення управлінського обліку виробничих запасів виробничих підприємств.

Отже, управлінський облік виробничих запасів є ефективним засобом управління як запасами, так і підприємства в цілому. Застосування методів управління запасами відкриває нові можливості для сільськогосподарських підприємств, адже забезпечує керівництво важливою ключовою інформацією. Управлінський облік дасть змогу контролювати своєчасність поставок, витрачання, збереження та списання виробничих запасів. Виходячи з такої інформації керівництво матиме змогу регулювати обсяги, терміни поставок в залежності від їх оборотності та необхідності на всіх етапах виробництва сільськогосподарської продукції.

Висновки до розділу 2

Дослідження сучасного стану обліку та оподаткування операцій з виробничими запасами дозволило зробити наступні висновки:

1. Досконала система організації обліку виробничих запасів є передумовою повного та своєчасного надходження звітних даних та іншої інформації.
2. Однією з важливих умов надходження виробничих запасів є правильне документальне забезпечення. Надходження виробничих запасів на базовому

підприємстві оформлюється наступними первинними документами: накладними, товарно-транспортними накладними, рахунками-фактурами.

3. Підприємство здійснює організацію та ведення бухгалтерського обліку виробничих запасів згідно чинного законодавства. Аналітичний облік допомагає вести детальний облік виробничих запасів. Він ведеться на підприємстві в розрізі їх найменувань або однорідних груп.
4. ТОВ Агрофірма «Імені Чапаєва» дотримується методики складання кореспонденції рахунків як з обліку надходження, так і з обліку використання виробничих запасів. Операції з надходження і використання запасів мають свої податкові наслідки: нарахування податкового зобов'язання з податку на додану вартість (при продажу виробничих запасів, їх безоплатній передачі, виявленні нестач і втрат від псування запасів) чи податкового кредиту з податку на додану вартість (при придбанні виробничих запасів у постачальників, зареєстрованих як платники ПДВ у контролюючому органі).
5. Управлінський облік виробничих запасів відкриває нові можливості для сільськогосподарських підприємств, адже забезпечує керівництво важливою ключовою інформацією.

РОЗДІЛ 3

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ У ТОВ АГРОФІРМА «ІМ. ЧАПАСВА»

3.1. Напрями удосконалення фінансового обліку операцій з виробничими запасами

У сучасних умовах господарювання виробничі запаси забезпечують постійність, безперервність та ритмічність діяльності кожного підприємства, гарантуючи його економічну безпеку. Виробничим запасам належить домінуюча роль у складі матеріальних витрат підприємств. Ефективне управління запасами дає змогу знизити витрати на їх зберігання, вивільнити із поточного господарського обороту частину фінансових ресурсів. Оскільки до властивостей виробничих запасів відноситься те, що в процесі виробничого циклу вони повністю використовуються і здійснюють повне перенесення своєї вартості на собівартість виробленої продукції, необхідність у обліково-аналітичному управлінні надходженням та рухом виробничих запасів є суттєвим важелем у забезпеченні стабільного процесу виробництва, зменшенні собівартості і збільшенні обсягів виробленої сільськогосподарської продукції.

Для здійснення облікового, контрольного та аналітичного процесів в бухгалтерії потрібно чітко визначити функції та завдання бухгалтерського підрозділу.

Отже, зробити це можливо за допомогою: правильної побудови організаційної структури бухгалтерської служби, регламентування роботи облікового апарату (положення про бухгалтерію, посадові інструкції, індивідуальні графіки облікових робіт тощо), вдосконалення технологічних процесів (повна автоматизація обліку) та відповідні, належні умови праці.

Бухгалтерська служба, як одна з провідних служб підприємства, забезпечує внутрішніх та зовнішніх користувачів необхідною для прийняття рішень інформацією, дозволяє визначити фінансові результати та здійснювати постійний контроль за збереженням майна власників. Саме тому чітка побудова організаційної структури бухгалтерської служби, встановлення обов'язків та

прав кожного її працівника, правильне співвідношення повноважень та відповідальності є передумовою ефективної організації роботи всього підприємства. Визначальним фактором впливу на зміну змісту раціональної організації облікового підрозділу підприємства є впровадження досягнень науково-технічного прогресу.

Щодо поліпшення організації роботи облікового апарату потрібно розробити посадову інструкцію для бухгалтера по виробничим запасам. Як ми знаємо, посадова інструкція – це документ, у якому зафіксовані завдання, функції, обов'язки, права та відповідальність посадової особи. При розробці слід звернути увагу на: конкретні задачі працівника, обов'язки, функції, права, відповідальність та особливості штатного розпису, які можна побачити у кваліфікаційному довіднику. А також при підготовці посадової інструкції необхідно враховувати цілу систему внутрішніх взаємозв'язків і документів, які визначають методологію і організацію бухгалтерської роботи саме на цьому підприємстві.

У ТОВ Агрофірма «Імені Чапаєва» залишаються все ще невирішеними питання щодо вдосконалення документації обліку виробничих запасів. Управління документообігом, його автоматизація дає можливість персоналу контролювати й отримувати інформацію про недостатність виробничих запасів у режимі реального часу, сприяє їх моніторингу та коригуванню обсягів робіт, оптимізації процесів.

Також на підприємстві обов'язково повинен існувати графік документообігу.

Графік документообігу – це документ, що містить перелік робіт із складання, перевірки й обробки документів, які виконуються підрозділами та конкретними виконавцями із зазначенням термінів виконання та строків знаходження документів на робочому місці і взаємозв'язку відповідних робіт [24]. Метою впорядкування документообігу є пришвидшення руху документів. На кожному робочому місці документ повинен знаходитися мінімальний термін, необхідний для його обробки. Час на обробку визначають за типовими нормами часу, хронометражем, на підставі досвіду та за допомогою інших методів. Крім

того, раціоналізація документообігу полягає в максимальному обмеженні осіб, які беруть участь у складанні певного документа, їх ліквідації, а також автоматизації процесу складання та руху документів.

Так як на ТОВ Агрофірма «Імені Чапаєва» такий графік відсутній, у Додатку Р ми запропонували свій графік документообігу з обліку виробничих запасів.

Документуванням господарських операцій займаються не тільки працівники бухгалтерії, а насамперед ті, хто здійснює господарські операції і дає доручення або дозвіл на їх здійснення. Для цього кожному виконавцю варто надати витяг з графіка документообігу, де наводять перелік первинних документів, які відносять до функціональних обов'язків певного співробітника, терміни їх подання та підрозділи підприємства, в які їх передають.

На різних етапах обліку організація руху документів має певні особливості. Основними завданнями організації руху документів на етапі первинного обліку є розробка оптимального процесу їх створення та мінімізація витрат часу на цей процес. Зараз робота з документами на підприємстві ведеться паперовим способом. Проте паперовий документообіг має багато недоліків (рис. 3.1)

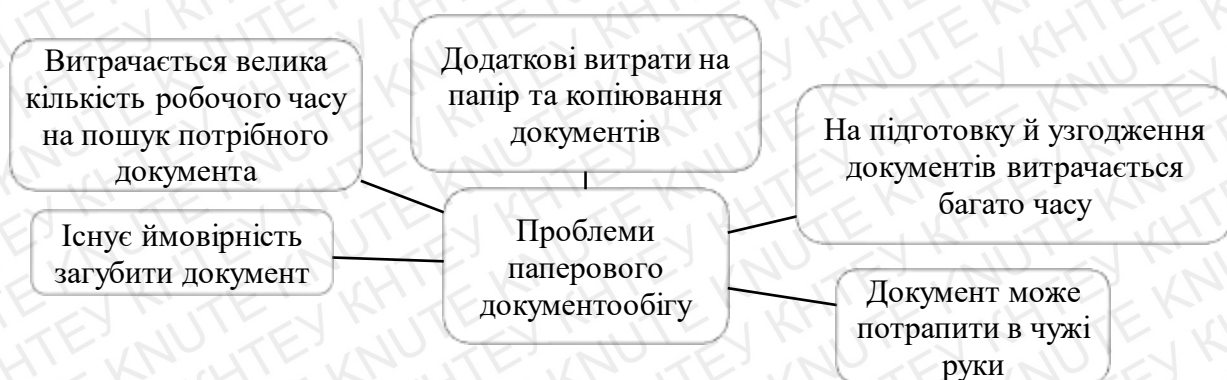

Рис. 3.1. Проблеми, що супроводжують паперовий документообіг на ТОВ Агрофірма «Імені Чапаєва»

Джерело: авторська розробка

Організація електронного документообігу відрізняється від паперового та повинна враховувати особливості, вказані на рис. 3.2.

Рис. 3.2 Особливості організації електронного документообігу
Джерело: авторська розробка

Повністю автоматизована система збору, реєстрації, передачі та обробки облікової інформації змінює традиційне бачення облікових прийомів документування й інвентаризації на підприємствах. На перший план виходить інформаційна функція документа. Крім того, оскільки документування як фізичне створення документа у будь-якій (паперовій чи електронній) формі перестає існувати, втрачають актуальність і звичні прийоми обліку.

Принциповим моментом у системі комп'ютеризації документообігу на підприємстві є використання кваліфікованого електронного підпису, який не дає можливості підробити підпис користувача без знання його секретного ключа підписування. Кожний підпис містить:

- дату підпису;
- термін закінчення дії ключа підпису;
- інформацію про особу, що підписала файл (ПІБ, посада, назва фірми);

- ідентифікатор людини, що підписала (ім'я відкритого ключа);
- власне цифровий підпис [22].

На ТОВ Агрофірма «Імені Чапаєва» кваліфікований електронний підпис застосовується в основному у банківській системі, для подання звітності та реєстрації податкових накладних через програмне забезпечення «М.Е.Дос». У цій же програмі передбачений модуль документообігу.

Маючи кваліфікований електронний підпис, яким і так користуються при подачі звітів, працівники зможуть створювати, підписувати та відправляти документи контрагенту. Це значно зекономить час, так як лист надходить за лічені секунди, зменшить витрати підприємства на листування (марки, папір, конверти, чорнила, витрати на архівування тощо) та є змога зберегти такі документи з програмного забезпечення на декількох носіях для уникнення ймовірності знищення документів.

Таким чином, основними напрямками удосконалення фінансового обліку з виробничими запасами на підприємстві є: правильна побудова організаційної структури бухгалтерської служб, регламентування роботи облікового апарату, створення графіку документообороту та вдосконалення технологічних процесів. Упровадження системи автоматизації документообігу на ТОВ Агрофірма «Імені Чапаєва» забезпечить реєстрацію, облік і зберігання документів, оперативний доступ до документів та звітної інформації, ефективне управління процесами руху та обробки документів, скорочення часу процедур узгодження документів та прийняття рішень, підвищення виконавської дисципліни, скорочення невиробничих витрат робочого часу співробітників та мінімізацію фінансових витрат на документообіг і діловодство.

3.2. Удосконалення управлінського обліку операцій з виробничими запасами

Важливу роль у прийнятті управлінських рішень відіграє одержання об'єктивної та достовірної інформації про рух запасів на підприємстві, необхідних для ведення звичайної діяльності та отримання прибутків. Так як

особливу увагу слід приділяти оптимальному розміру величини запасів, оскільки їх частка є значною у собівартості виготовленої продукції, то ця обставина спонукає по-новому визначати місце та роль запасів у системі управлінського обліку.

Якщо вважати, що управлінський облік запасів – це насамперед ефективне управління ними, то методична спрямованість цього визначення, в першу чергу, полягає в потребах якісного управління їх рухом. Удосконалення руху запасів в управлінському обліку на сучасному етапі полягає в поєднанні таких функцій, як планування, облік, контроль. Результатом такого поєднання є система інформаційного забезпечення процесу прийняття управлінських рішень, яку обслуговує управлінський облік. Управлінська інформація дає можливість керівництву підприємства приймати більш ефективні рішення.

Слід відзначити, що мета ефективного управління запасами полягає у своєчасному забезпеченні необхідною кількістю матеріальних ресурсів підприємства для виготовлення запланованого обсягу продукції. Від якісного та успішного управління запасами буде залежати безперебійний процес виробництва та кінцевий результат – одержання прибутку. За обставин недостатньої кількості необхідних запасів на підприємстві можливі перебої у виробництві, під час яких будуть надлишкові витрати: заробітна плата працівникам за простої, оплата комунальних послуг, штрафи за невиконання умов договорів. При цьому загальновиробничі витрати розподіляються на меншу кількість виготовленої продукції, що спонукає до підвищення її собівартості та зменшення рівня прибутку.

Існують й недоліки при наявності надлишкових запасів на підприємстві, тобто має місце вилучення з обороту грошових коштів, які могли б бути залучені в інших планах керівництва щодо покращення та удосконалення діяльності підприємства. Отже, звідси слідує, що підприємство певну частину своїх можливих доходів марно витрачає на забезпечення зберігання товарно-матеріальних цінностей.

Інформація управлінського обліку в основному призначена для надання допомоги внутрішнім користувачам прийняти економічно обґрунтоване

рішення щодо діяльності підприємства, тому метою управлінського обліку запасів можна визначити наступні напрямки:

- 1) щоденний контроль за доходами та витратами матеріальних ресурсів за центрами відповідальності;
- 2) безперервна оцінка фактичної вартості наявних запасів та аналіз ефективності їх використання;
- 3) виявлення резервів зниження витрат запасів та їх оптимізація на складах;
- 4) своєчасне складання та подання звітів про рух запасів.

Так як на ТОВ Агрофірма «Імені Чапаєва» не ведеться управлінський облік, то необхідно послідовно, поетапно формувати систему управління підприємства, що буде сприяти стабільності його діяльності (рис. 3.3).

Також, слід відзначити, що управлінський облік руху запасів охоплює набагато більше процедур, ніж фінансовий облік запасів, оскільки він спрямований на дотримання їх оптимального рівня щодо стратегії управління виробництвом.

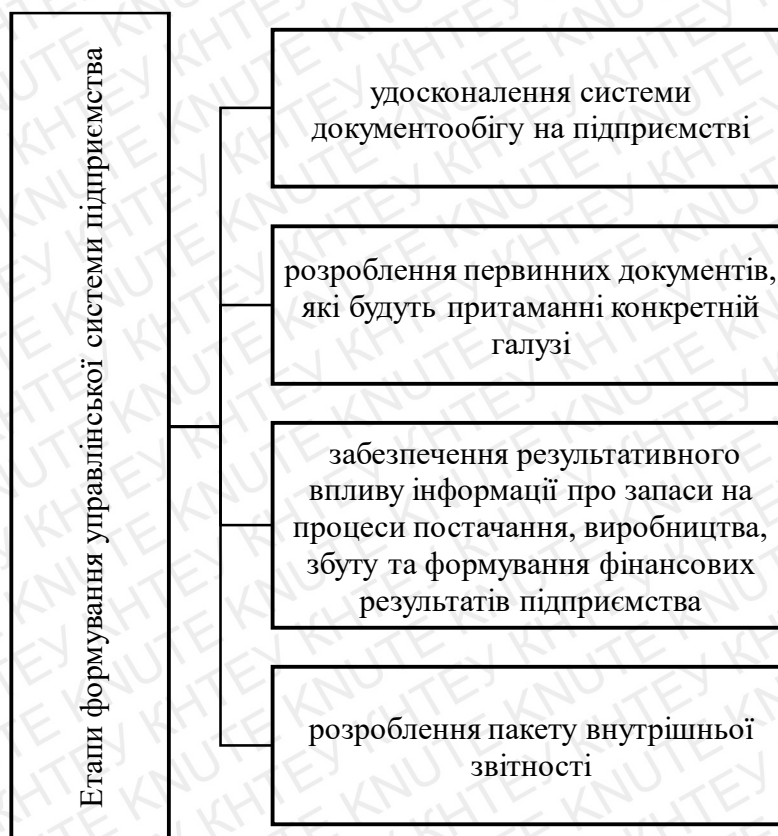

Рис. 3.3. Етапи формування системи управління підприємством
Джерело: авторська розробка

В основі управління запасами покладено пошук оптимальних умов постачання, розрахунок оптимального обсягу запасів, визначення норм запасів, своєчасне та регулярне проведення інвентаризацій, контроль за належним надходженням запасів, контроль за відповідністю фактичного постачання замовленням, різновиди постачання запасів на підприємство. За оцінкою фахівців застосування прийомів та методів управлінського обліку дає змогу зменшити рівень складських запасів на 20-30% і, відповідно, зменшити витрати підприємства на їх зберігання. Використання системи управлінського обліку дає можливість контролювати рух кожної одиниці виробничого запасу на складі, отримувати інформацію про їх наявність за центрами відповідальності, тим самим знижуючи витрати. Таким чином, вартість витрат на придбання, зберігання та витрачання виробничих запасів є ключовим питанням, яке вивчає управлінський облік [23].

У додатку С надано приклади внутрішніх звітів, що можуть бути використані на ТОВ Агрофірма «Імені Чапаєва».

Задля ефективного впровадження управлінського обліку та звітності на підприємстві сьогодні вчені виділяють ряд оптимізаційних заходів (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Заходи оптимізації ведення управлінського обліку

Назва	Характеристика
Комп'ютеризація та автоматизація обліку запасів	Використання сучасних та оновлених версій програмного забезпечення обліку запасів
Управління людським фактором прийняття рішень	Врахування залежності якості прийняття рішень від особистісних психологічних характеристик поведінки особи, що приймає рішення
Організація ефективного документообігу	Організація графіку документообігу, створення уніфікованих форм документів; контроль за правильністю оформлення документів
Оптимізація постачання та зберігання запасів	Підвищення якості обладнання складських приміщень
Оптимізація витрачання запасів	Впровадження ефективних форм контролю за дотриманням норм запасів на складах

Джерело: розроблено на основі [2,23].

Виходячи з викладеного вище, впливає, що вдало організований управлінський облік запасів покликаний забезпечити процес формування

прибутку на підприємстві. Вирішити проблему налагодження ефективного управління витратами на придбання та зберігання запасів можливо тільки з позиції ефективного використання методів та прийомів управлінського обліку з даного напрямку. Зменшення витрат на зберігання запасів, їх нормування при виробництві продукції є джерелом економії оборотних коштів, і, як наслідок, збільшення прибутковості за рахунок зниження собівартості продукції. Також зниження собівартості продукції дає можливість підвищити її конкурентоздатність за рахунок зниження цін та розглядати питання щодо розширення виробництва при зниженні конкурентного тиску інших виробників аналогічного продукту. Отже, ТОВ Агрофірма «Імені Чапаєва» доцільно якнайшвидше почати впровадження управлінського обліку виробничих запасів.

Висновки до розділу 3

Дослідження удосконалення обліку виробничих запасів дозволило зробити наступні висновки:

1. Чітка побудова організаційної структури бухгалтерської служби, встановлення обов'язків та прав кожного її працівника, правильне співвідношення повноважень та відповідальності є передумовою ефективної організації роботи всього підприємства, та є основою удосконалення фінансового обліку виробничих запасів.
2. Для поліпшення організації роботи облікового апарату потрібно розробити посадову інструкцію для бухгалтера по виробничим запасам. При розробці слід звернути увагу на: конкретні задачі працівника, обов'язки, функції, права, відповідальність та особливості штатного розпису.
3. Створення графіку документообороту на підприємстві є важливим етапом удосконалення фінансового обліку виробничих запасів, адже це дозволить знаходитися документу на кожному робочому місці у мінімальний термін, необхідний для його обробки.
4. Упровадження системи автоматизації документообігу на ТОВ Агрофірма «Імені Чапаєва» забезпечить ефективне управління процесами руху та

обробки документів, скорочення часу процедур узгодження документів та прийняття рішень, підвищення виконавської дисципліни, скорочення невиробничих витрат робочого часу співробітників та мінімізацію фінансових витрат на документообіг і діловодство.

5. У ТОВ Агрофірма «Імені Чапаєва» доцільно запровадити систему управлінського обліку, адже вдало організований управлінський облік запасів покликаний вирішити проблему налагодження ефективного управління витратами на придбання та зберігання виробничих запасів.

ВИСНОВКИ

Дослідження теоретичних та практичних питань з обліку та оподаткування операцій з виробничими запасами підприємства дозволило зробити наступні висновки:

1. Виробничі запаси є найбільш важливою і значною частиною активів підприємства. Вони займають особливе місце у складі майна та домінуючі позиції у структурі витрат підприємств різних сфер діяльності. Ефективність господарської діяльності підприємства в значній мірі залежить від раціонального використання виробничих запасів.

В бухгалтерському обліку поняття «виробничі запаси» розглядається як активи, що придбані зі сторони або самостійно виготовлені й утримуються підприємством для продажу, використання у процесі виробництва продукції, виконання робіт, надання послуг, обслуговування виробництва та адміністративних потреб за умови їх повного споживання в одному операційному циклі. Важливою передумовою ефективного управління виробничими запасами на підприємстві є їх чітка класифікація, створена з урахуванням специфіки галузі.

2. Для обліку виробничих запасів необхідна нормативно-правова база, яка допоможе визначити основні особливості виробничих запасів на підприємстві. Слід зазначити, що основними нормативно-правовими документами з питань бухгалтерського обліку та оподаткування виробничих запасів визначено Конституцію України, Податковий Кодекс України, Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», П(С)БО 9 «Запаси», Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку запасів № 2. Встановлено, що майже всі складові обліку та оподаткування виробничих запасів знаходять відображення в чинному законодавстві, проте існує ряд питань, які потребують подальших досліджень.

3. При дослідженні обліку та оподаткуванню операцій з виробничими запасами використовувались матеріали практичної діяльності ТОВ Агрофірма «Імені Чапаєва». В результаті проведеного аналізу економічного стану ТОВ

Агрофірма «Імені Чапаєва», а також організації обліку виробничих запасів на підприємстві можна зробити такі висновки:

- Предметом діяльності підприємства є вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур.
- Останні чотири роки підприємство було збитковим, проте у 2019 році отримало прибуток, що є позитивним моментом у діяльності підприємства.
- Виробничі запаси на ТОВ Агрофірма «Імені Чапаєва» надходять переважно з зовнішніх джерел - від постачальників за договорами поставки.
- Однією з важливих умов надходження виробничих запасів є правильне документальне забезпечення. Це потребує надійної системи документообігу на підприємстві. Надходження виробничих запасів на базовому підприємстві оформлюється наступними первинними документами: накладними, товарно-транспортними накладними, рахунками-фактурами. В умовах необхідності ведення податкового обліку і правильності визначення податку на додану вартість поряд з документами, що підтверджують надходження та оприбуткування виробничих запасів, виникає необхідність виписки податкових накладних і відображення в обліку сум податку на додану вартість.
- ТОВ Агрофірма «Імені Чапаєва» дотримується методики обліку і оподаткування виробничих запасів. Синтетичний облік дає змогу достовірно визначити рух запасів на підприємстві. Детальний облік запасів здійснюється за допомогою аналітичного обліку. Він ведеться на підприємстві в розрізі їх найменувань або однорідних груп, за допомогою карток складського обліку.
- Ефективним засобом управління виробничими запасами є управлінський облік, що покликаний вирішити проблеми недопоставок, врівноваження витрат на придбання та зберігання виробничих запасів, зменшити витрати виробничих запасів у виробництві тощо. Проте на досліджуваному підприємстві управлінський облік виробничих запасів не ведеться.

4. В ході дослідження на ТОВ Агрофірма «Імені Чапаєва» було виявлено ряд недоліків в організації бухгалтерського обліку виробничих

запасів. Тому для ефективної роботи підприємства в розрізі виробничих запасів ми пропонуємо:

- Вдосконалити організацію бухгалтерської служби на підприємстві, адже чітка побудова організаційної структури бухгалтерської служби, встановлення обов'язків та прав кожного її працівника, правильне співвідношення повноважень та відповідальності є передумовою ефективної організації роботи всього підприємства.
- Розробити посадову інструкцію бухгалтера з обліку виробничих запасів. При розробці слід звернути увагу на конкретні задачі працівника, обов'язки, функції, права, відповідальність та особливості штатного розпису.
- Для організації ефективної системи документообігу на підприємстві необхідно розробити графік документообігу з виробничих запасів. Нами запропоновано такий графік, який надано у Додатку Р.
- Паперовий документообіг має багато недоліків. Запровадження системи автоматизації документообігу на ТОВ Агрофірма «Імені Чапаєва» забезпечить ефективне управління процесами руху та обробки документів, скорочення часу процедур узгодження документів та прийняття рішень, підвищення виконавської дисципліни, скорочення невиробничих витрат робочого часу співробітників та мінімізацію фінансових витрат на документообіг і діловодство.
- Для скорочення витрат та регулювання обсягу надходжень та витрачання виробничих запасів пропонуємо запровадити управлінський облік.

Отже, даючи оцінку повноті та якості організації, ведення обліку наявності та використання виробничих запасів на ТОВ Агрофірма «Імені Чапаєва», можна сказати, що в цілому підприємство не має грубих порушень і організовує облік за встановленими правилами, проте необхідно враховувати зауваження та пропозиції, наведені вище, що стосуються питань фінансового та управлінського обліку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Артеменко Н.В. Виробничі запаси: особливості обліку та методичні засади проведення аудиту. // Наукове видання «Економіка і суспільство». 2017р. № 12. URL: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/36771/3/Ekonom_i_suspilstvo_2017_12_Artemenko_Vyrobnychi_zapasy.pdf
2. Атамас П.Й. Управлінський облік: Навч. посібник. / Атамас П.Й. К.: Центр навчальної літератури, 2006р. 440 с.
3. Бондаренко Н.М., Яресько А.М. Сутність та класифікація виробничих запасів на підприємстві. // Вісник Чернігівського Державного Технологічного Університету, 2014р. №4. URL:<https://economicvistnic.stu.cn.ua/tmppdf/1403.pdf>
4. Бухгалтерський облік : навчальний посібник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів / В. В. Сопко, З. В. Гуцайлук, М. В. Щирба, М. М. Бенько. Тернопіль: Астон, 2005р. 496 с.
5. Бухгалтерський фінансовий облік: підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів / [Ф. Ф. Бутинець та ін.]. Житомир : ПП «Рута», 2009р. – 912 с.
6. Васільєва Л. М., Соколенко А. І. Сучасні проблеми та напрямки вдосконалення організації та ведення обліку виробничих запасів на підприємстві. // Науковий журнал «Молодий вчений». 2017р. № 4. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2017_4_146
7. Ворхлік В. Р. Облік і контроль виробничих запасів та аналіз ефективності використання їх на підприємстві // Вісник Київського Національного університету імені Тараса Шевченка. 2016р. № 19-16. URL: <https://www.sworld.com.ua/konferm3/245.pdf>
8. Голов С. Ф. Фінансовий та управлінський облік / С. Ф. Голов, В. І. Єфименко. К. : ТОВ «Автоінтерсервес», 2000р. 544 с.
9. Господарський кодекс України, затверджений Верховною Радою України від 16.01.2003р. № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>

10. Дмитренко А. В. Економічна сутність поняття виробничі запаси // Науковий вісник «Економіка і регіон». 2016р. № 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/econrig_2016_2_24
11. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999р. №291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.
12. Коваль Н. І. Сутність виробничих запасів як економічної категорії: обліковий та управлінські аспекти //Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2017р. № 7. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efmarpr_2017_7_11
13. Конституція України: затверджена Верховною Радою України від 28.06.1996р. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=254%EА%2F96%E2%F0&key=4/UMfPEGznhhfOo.ZiZDsrm5HdlycsFggkRbI1c#Text>
14. Левченко О. П. Шляхи удосконалення організації обліку виробничих запасів // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки). 2014р. № 4. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znptdau_2014_4_48
15. Малярова С. В. Організація обліку виробничих запасів: сучасний стан та напрями вдосконалення. // Науковий вісник Херсонського державного університету 2016р. №2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_en_2016_17%282%29__40
16. Меліхова Т. О., Федоров І. О. Внутрішній контроль виробничих запасів для своєчасного виявлення загроз у системі управління фінансової безпеки підприємства. // Журнал «Агросвіт» 2018р. №2. URL: <http://www.agrosvit.info/?op=1&z=2552&i=9>
17. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку запасів №2 Наказ Міністерства фінансів від 10.01.2007р. № 2. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/en/v0002201-07#Text>

18. Методичні рекомендації про застосування реєстрів бухгалтерського обліку
Наказ Міністерства фінансів від 29.12.2000р. №356. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0422201-03#Text>
19. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства Наказ
Міністерства фінансів від 27.06.2013р. № 635. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0635201-13?lang=ru#Text>
20. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 2 «Запаси», затверджений
Радою з МСБО від 01.01.2012р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_021#Text
21. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні
вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України від
31.03.1999р. №87. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>
22. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2
«Консолідована фінансова звітність» Наказ Міністерства фінансів України
від 27.06.2016р. № 628. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1223-13#Text>
23. Пашкевич М. С. Управлінський облік: підручник / Пашкевич М. С., Дріга
О.П., Макурін А. А. К. : НТУ «ДП» 2018р. 150 с.
24. Податковий кодекс України, затверджений Верховною Радою України від
02.12.2010р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
25. Подмешальська Ю. В., Зайберт Є. К. Облік виробничих запасів. // Ефективна
економіка. 2018р. № 3. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=6273>
26. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська
заборгованість» Наказ Міністерства фінансів України від 08.10.1999р. N 237.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99#Text>
27. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» Наказ
Міністерства фінансів України від 31.12.1999р. N 318. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text>

28. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.1999р. №246. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99#Text>
29. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань Наказ Міністерства фінансів України від 02.09.2014р. № 879. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14#Text>
30. Привалова М. М. Організація бухгалтерського обліку виробничих запасів // Збірник наукових статей студентів КНТЕУ. К: КНТЕУ, 2020р.
31. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16 липня 1999р. № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/99614#Text>
32. Про затвердження типових форм первинних облікових документів з обліку сировини та матеріалів. Наказ Міністерства статистики від 21.06.1996р. № 193. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/view/fin349?an=1>
33. Пушкар М. С. Фінансовий облік : підручник / М. С. Пушкар. – Тернопіль : Карт-бланш. 2002р. 626 с.
34. Садовська І. Б. Бухгалтерський облік: підручник / Садовська І. Б., Божидарнік Т. В., Нагірська К. Є. К. : «Центр учбової літератури» 2013р. 687с.
35. Скотнікова Л. П. Бухгалтерський облік і фінансова звітність на підприємстві : навчально-методичний посібник / Л. П. Скотнікова, Т. А. Миланич, О. О. Солодовнік. Х. : ІНЖЕК, 2003р. 328 с.
36. Сонько В. Бухгалтерський облік : [навч. посіб. для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищ. навч. закл.] / В. Сонько. Тернопіль : Астон, 2005р. 496с.
37. Степаненко О. І. Побудова процесу документування виробничих запасів: організаційний аспект. // Науковий журнал «Науковий погляд: економіка та управління» 2019р. №1. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vamsue_2019_1_32
38. Тесляк М. М., Шевців Л. Ю. Організація та методика обліку виробничих запасів як важливою складовою оборотних активів підприємств // Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». 2018р. № 4. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnj_2018_4%282%29__14

39. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський (фінансовий) облік, оподаткування і звітність : підручник / Н. М. Ткаченко. 7-те вид. доповн. і переробл. К. : Алерта, 2016р. 982с.
40. Чебанова Н. В. Бухгалтерський фінансовий облік : навч. посіб. / Н. В. Чебанова, Ю. Т. Єфіменко К. : Академія, 2007р. 704 с.
41. Чуб Ю.В. Організація обліку виробничих запасів в інформаційному середовищі // Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В. В. Докучаєва. 2014р. № 5. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkhnau_ekon_2014_5_31
42. Швець В. Г. Теорія бухгалтерського обліку : підручник / В. Г. Швець. 4-те вид., переробл. і доповн. К.: Знання, 2015р. 572 с.
43. Шендригоренко М. Т. Облік виробничих запасів: актуальні питання та напрямки їх вирішення. Вісник Криворізького економічного інституту. 2013р. № 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkei_2013_2_21
44. Щукіна С. Г., Бурова Т. А. Шляхи вдосконалення фінансового обліку виробничих запасів на підприємствах. // Електронне наукове фахове видання «Глобальні та національні проблеми економіки» 2016р. №12. URL: <http://global-national.in.ua/issue-12-2016/20-vipusk-12-serpen-2016-r/2355-shchukina-s-g-burova-t-a-shlyakhi-vdoskonalennya-finansovogo-obliku-virobnichikh-zapasiv-na-pidприємствakh>

ІНТЕРНЕТ-ДЖЕРЕЛА

45. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://rada.gov.ua>
46. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
47. Офіційний сайт Міністерства Фінансів України. URL: <https://www.mof.gov.ua/uk>
48. Офіційний сайт Вісник про податки. URL: <http://www.visnuk.com.ua/>
49. Сайт Бухгалтерський Портал, Дебет-Кредит. URL: <https://dtk.com.ua>

50. Сайт Головбух - все для сучасного бухгалтера. URL:

<https://www.golovbukh.ua/>

ДОДАТКИ

Додаток А

Сутність поняття «виробничі запаси» в літературних джерелах

№	Автор	Визначення
1	2	3
1.	Ф.Ф. Бутинець [5]	Виробничі запаси – активи, які використовуються для подальшого продажу, використання під час виробництва продукції, виконання робіт і надання послуг, а також управління підприємством.
2.	В.Р. Ворхлік [7]	Під виробничими запасами розуміють одну з частин майна господарюючого суб'єкта, необхідну для нормального здійснення і розширення його діяльності.
3.	А.В. Дмитренко [10]	Виробничі запаси - сукупність предметів праці, які знаходяться на підприємстві у вигляді складських запасів основних та допоміжних матеріалів, а також палива, запасних частин, зворотних відходів, тари та інших матеріалів, які призначені для використання як у виробничому процесі, так і для будь-яких інших потреб підприємства за умови їх повного споживання в одному операційному циклі.
4.	Н.І. Коваль [12]	Виробничі запаси – це придбані або самостійно виготовлені запаси, що підлягають подальшій переробці на підприємстві або утримуються для іншого споживання у ході нормального операційного циклу і характеризуються речовою формою, макроекономічним змістом, мікроекономічним призначенням та наявністю облікової складової.
5.	О.П. Левченко [14]	Виробничі запаси – це придбані або самостійно виготовлені вироби, які підлягають подальшій переробці на підприємстві. До них відносяться: сировина і матеріали, купівельні напівфабрикати та комплектуючі вироби, паливо, тара і тарні матеріали, будівельні матеріали, матеріали, передані в переробку, запасні частини, матеріали сільськогосподарського призначення.
6.	М.С. Пушкар [33]	Виробничі запаси – запаси засобів виробництва, які знаходяться на складах суб'єкта господарювання і необхідні для забезпечення безперервного виробничого процесу, причому це лише ті предмети праці, які ще не задіяні у процесі виробництва і зберігають свою натурально-речову форму.
7.	І. Б. Садовська [34]	Під виробничими запасами розуміють активи, які використовуються для споживання під час виробництва продукції, виконання робіт і надання послуг, а також управління підприємством.
8.	В. Сонько [36]	Під виробничими запасами розуміють накопичені ресурси, що перебувають у процесі виробництва з метою подальшого продажу продукту виробництва.
9.	Н.В. Чебанова [40]	Виробничі запаси – це сировина, основні та допоміжні матеріали, що придбані або виготовлені на підприємстві й утримуються для подальшої обробки з метою виробництва продукції, надання послуг та виконання робіт.

№	Автор	Визначення
1	2	3
10.	В.Г. Швець [42]	Виробничі запаси (сировина, матеріали, паливо тощо) – це матеріальні активи, що перероблюються підприємством з метою виготовлення продукції, обслуговування виробництва та загальновиробничих потреб. Відносяться до категорії оборотних засобів. Застарілі виробничі запаси слід виключати з цієї категорії, оскільки вони не можуть бути перероблені або реалізовані звичайним шляхом.

Джерело: авторська розробка

Економіко-правовий аналіз нормативної бази з обліку та оподаткування виробничих запасів

№	Назва нормативного документу	Коротка характеристика змісту нормативного документу
1	2	3
1.	Конституція України [13]	Має найвищу юридичну силу, встановлює загальні принципи здійснення підприємницької діяльності, визначає права та свободи підприємців.
2.	Податковий кодекс України [24]	Регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема, визначає вичерпний перелік податків та зборів, що справляються в Україні, платників податків та зборів, їх права та обов'язки, а також відповідальність за порушення законодавства.
3.	Господарський кодекс України [9]	Визначає основні засади господарювання в Україні і регулює господарські відносини.
4.	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [31]	Визначає правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності, в т.ч. щодо виробничих запасів, порядок оформлення первинних документів та реєстрів бухгалтерського обліку, обов'язки підприємств в проведенні інвентаризації, зокрема в частині відображення залишків виробничих запасів на дату складання балансу.
5.	НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [21]	Визначає мету, склад і принципи підготовки фінансової звітності та вимоги до визнання і розкриття її елементів, в тому числі при формуванні інформації про виробничі запаси.
6.	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» [28]	Визначає методологічні засади формування в обліку інформації про виробничі запаси, регулює їх порядок оцінки і обліку на підприємстві та розкриття інформації в фінансовій звітності, регулює порядок здійснення операцій, пов'язаних із рухом виробничих запасів.
7.	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» [27]	Визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати підприємства (в тому числі витрати виробничих запасів) та її розкриття в фінансовій звітності.
8.	Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 2 «Запаси» [20]	Визначає підхід до обліку запасів. Розкриває зміст наступних понять: запаси, чиста вартість реалізації, справедлива вартість.
9.	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 "Дебіторська заборгованість" [26]	Визначає методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про дебіторську заборгованість, в т.ч. за продаж запасів та її розкриття у фінансовій звітності.

1	2	3
10.	Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань [29]	Визначає порядок проведення інвентаризації активів (в тому числі виробничих запасів) і зобов'язань та оформлення її результатів.
11.	Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [11]	Визначає основні рахунки та субрахунки для систематизації інформації про виробничі запаси, а також регулює порядок їх використання при здійсненні операцій з ними.
12.	Методичні рекомендації про застосування реєстрів бухгалтерського обліку [18]	Надає методичні рекомендації про застосування реєстрів бухгалтерського обліку, в тому числі з обліку виробничих запасів.
13.	Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства [19]	Визначає порядок формування облікової політики підприємства, в тому числі і щодо виробничих запасів
14.	Наказ Міністерства статистики «Про затвердження типових форм первинних облікових документів з обліку сировини та матеріалів» [32]	Затверджено типові форми первинних документів з обліку сировини і матеріалів; надано коротку характеристику та призначення кожної форми.

Джерело: авторська розробка

Аналіз спеціальної літератури з обліку та оподаткування виробничих запасів

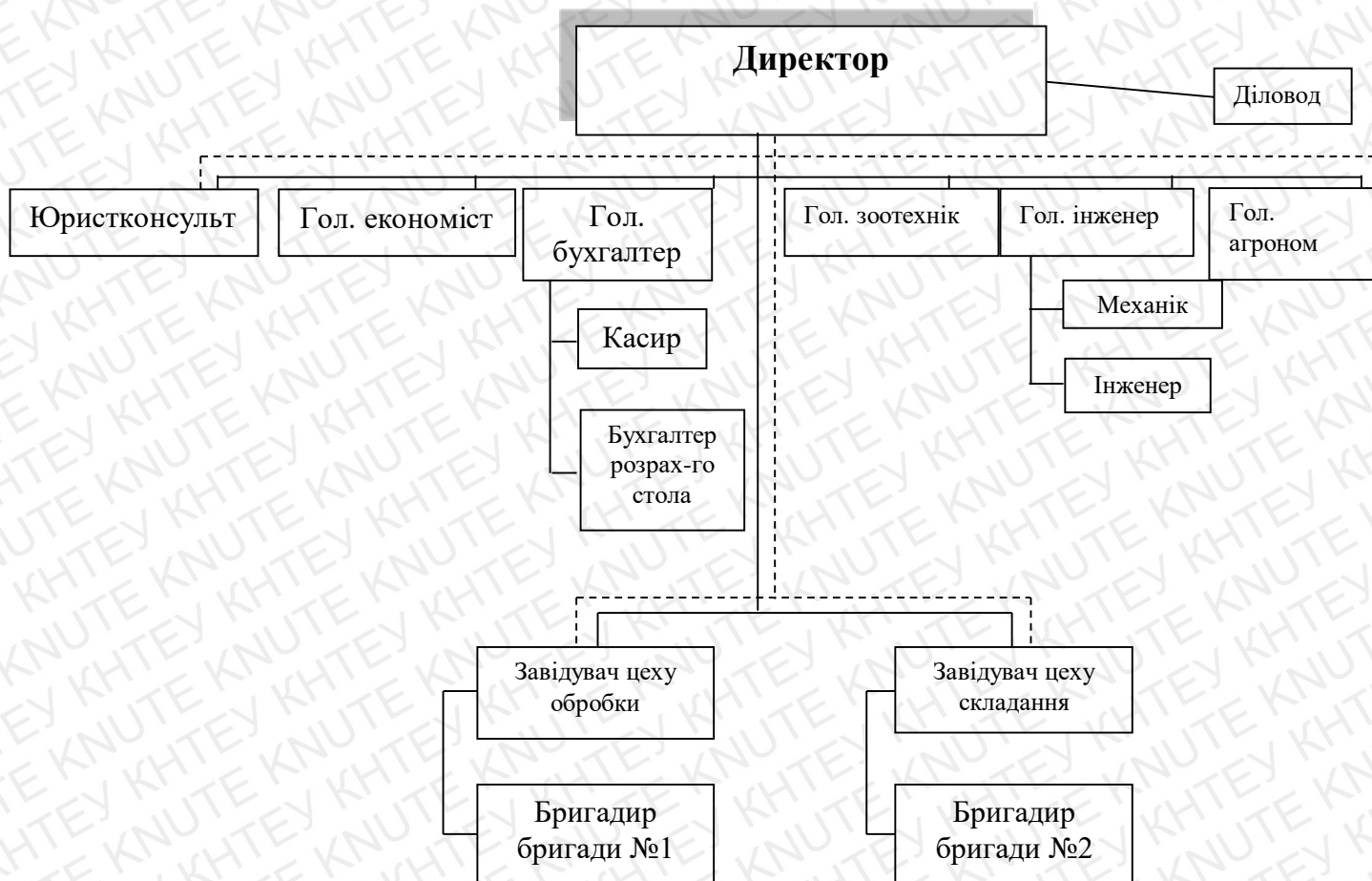
№	Назва джерела	Короткий зміст
1	2	3
1.	Артеменко Н.В. Виробничі запаси: особливості обліку та методичні засади проведення аудиту. // Наукове видання «Економіка і суспільство». 2017р. № 12 [1]	Розглянуто особливості обліку виробничих запасів на підприємствах України. Визначено основні теоретичні аспекти обліку виробничих запасів. Запроваджено сучасний комплекс завдань оптимального використання виробничих запасів підприємства. Досліджено сучасні проблеми ведення обліку виробничих запасів та запропоновано шляхи їх усунення.
2.	Бондаренко Н.М., Яресько А.М. Сутність та класифікація виробничих запасів на підприємстві. // Вісник Чернігівського Державного Технологічного Університету. 2014р. №4 [3]	Розкрито сутність поняття «виробничі запаси» у нормативних документах. Представлено критичний огляд наявних підходів до їх визначення у фаховій літературі, що дало можливість уточнити сутність цієї виробничих запасів. Досліджено та узагальнено погляди вчених щодо класифікаційних ознак виробничих запасів та подано узагальнену їх класифікацію.
3.	Васільєва Л.М., Соколенко А.І. Сучасні проблеми та напрямки вдосконалення організації та ведення обліку виробничих запасів на підприємстві. // Науковий журнал «Молодий вчений». 2017р. № 4 [6]	Досліджено сучасні проблеми обліку виробничих запасів, розглянуто ведення первинного обліку виробничих запасів, виявлено недоліки та висунуто пропозицій щодо їх усунення.
4.	В.Р. Ворхлік. Облік і контроль виробничих запасів та аналіз ефективності використання їх на підприємстві Вісник Київського Національного університету імені Тараса Шевченка. 2016р. № 19-16 [7]	Досліджено сутність виробничих запасів підприємства; обґрунтовано особливості обліку та контролю за формуванням та зміною виробничих запасів; визначено методологічні аспекти проведення аналізу ефективності використання виробничих запасів на підприємстві. Досліджено сучасні проблеми ведення обліку виробничих запасів та запропоновано шляхи їх усунення.

1	2	3
5.	Малярова С. В. Організація обліку виробничих запасів: сучасний стан та напрями вдосконалення. // Науковий вісник Херсонського державного університету. 2016р. №2 [15]	Досліджуються основні напрями підвищення ефективності господарської діяльності підприємств шляхом вдосконалення обліку виробничих запасів. Проводиться аналіз проблем ведення обліку виробничих запасів, пропонуються методи подолання проблем ведення обліку виробничих запасів на підприємствах.
6.	Меліхова Т. О., Федоров І.О. Внутрішній контроль виробничих запасів для своєчасного виявлення загроз у системі управління фінансової безпеки підприємства. // Журнал «Агросвіт» 2018р. №2 [16]	Авторами статті обґрунтовано мету та завдання проведення внутрішнього контролю виробничих запасів, розроблено програму внутрішнього контролю виробничих запасів для підвищення фінансової безпеки підприємства.
7.	Подмешальська Ю.В., Зайберт Є. К. Облік виробничих запасів. // Ефективна економіка. 2018р. № 3 [25]	Узагальнено особливості обліку виробничих запасів. Доведено, що оцінка виробничих запасів при вибутті відіграє важливу роль в обліку, оскільки від її якості безпосередньо залежать фінансові результати підприємства, а також показники його фінансового стану.
8.	Степаненко О.І. Побудова процесу документування виробничих запасів: організаційний аспект. Науковий журнал «Науковий погляд: економіка та управління» 2019р. №1 [37]	Встановлено, що основними шляхами вдосконалення організаційних аспектів обліку виробничих запасів є раціоналізація та уніфікація форм первинних документів як головних носіїв облікової інформації.
9.	Тесляк М.М., Шевців Л.Ю. Організація та методика обліку виробничих запасів як важливою складовою оборотних активів підприємств // Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». 2018р. № 4 [38]	Визначено особливості методики та порядок організації обліку запасів як невід'ємної складової оборотних активів підприємств. Запропоновано структуру облікової політики підприємства щодо обліку запасів і розглянуто її елементи, розроблено методичну модель обліку запасів підприємств в Україні.

1	2	3
10.	Чуб Ю.В. Організація обліку виробничих запасів в інформаційному середовищі// Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В. В. Докучаєва. 2014р. № 5. [41]	Встановлено, що впровадження комп'ютерних програм для ведення обліку в наш час є невід'ємним компонентом у діяльності підприємства. Проте впровадження бухгалтерської програми є удосконалення обліку у тому випадку, коли в результаті цього впровадження підвищиться ефективність обліку і поліпшиться якість його ведення на підприємстві.
11.	Шендригоренко М. Т. Облік виробничих запасів: актуальні питання та напрямки їх вирішення. Вісник Криворізького економічного інституту. 2013р. № 2. [43]	Аналізуються проблемні питання щодо організації та ведення обліку виробничих запасів на підприємствах, а також визначаються напрямки їх вирішення. Піднято проблему обрання оптимального методу оцінки виробничих запасів.
12.	Щукіна С.Г., Бурова Т.А. Шляхи вдосконалення фінансового обліку виробничих запасів на підприємствах. Електронне наукове фахове видання «Глобальні та національні проблеми економіки» 2016р. №12. [44]	Розглянуто питання раціонального процесу обліку та контролю над формуванням і рухом виробничих запасів. Наведено сучасну проблематику оптимального використання виробничих запасів підприємства. Розроблено конкретні шляхи вдосконалення процесу використання виробничих запасів. Досліджено основні недоліки ведення фінансового обліку на підприємствах. Виявлено особливості ведення первинних і зведених документів на підприємствах.

Джерело: авторська розробка

Структура адміністративного апарату ТОВ Агрофірми «Імені Чапаєва»

Звіт про фінансовий стан ТОВ Агрофірма «Імені Чапаєва» за 2015р.

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	ТОВ агрофірма "ім. Чапаєва"	Дата (рік, місяць, число)	2016 01 01
Територія	СУМСЬКА	за ЄДРПОУ	30822068
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОАТУУ	5921586401
Вид економічної діяльності	Вирощування зернових та технічних культур	за КОІФІ	240
Середня кількість працівників	1 77	за КВЕД	01.11
Адреса, телефон	вулиця ЛЕВІНА, буд. 22, с. СЛОУТ, ГЛУХІВСЬКИЙ РАЙОН, СУМСЬКА обл., 41436		054466410
Одиниці виміру: тис. грн. без десятикової знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)			
Складено (зробити позначку "х" у відповідній клітинці):			
за національними (стандартами) бухгалтерського обліку			
за міжнародними стандартами фінансової звітності			

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2015 р.

Форма №1 Кол за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	-	-
первісна вартість	1001	18	-
накопичена амортизація	1002	18	-
Незавершені капітальні інвестиції	1005	38	521
Основні засоби	1010	33 271	41 499
первісна вартість	1011	231 413	65 419
знос	1012	198 142	23 920
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	195	436
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	195	436
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Г удял	1050	-	-
Відстрочені аквизиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	33 504	42 456
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	19 642	27 782
Виробничі запаси	1101	518	9 161
Незавершене виробництво	1102	2 607	6 530
Готова продукція	1103	16 512	10 177
Товари	1104	5	1 914
Поточні біологічні активи	1110	697	437
Депозити перестраховування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцією, товари, роботи, послуги	1125	8 729	32 168
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	-	-
з бюджетом	1135	395	780
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з шрахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	26 495	25 751
Інші поточні дебіторська заборгованість	1155	1 189	934
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	7	8 124
Готівка	1166	1	4
Висунки в банках	1167	6	8 120
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частка перестраховування у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-

Продовження Дод. Д

Інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	1 966	2 216
Усього за розділом II	1195	86 120	98 192
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	89 624	140 648

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (найовий) капітал	1400	7	7
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	17 986	28 666
Додатковий капітал	1410	808	808
Емісійний дохід	1411	-	-
Закономічні курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Періодичний прибуток (непокритий збиток)	1420	(74 457)	6 869
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Видлений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	(55 656)	36 350
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	110 380	37 446
Інші довгострокові зобов'язання	1515	8 383	5 929
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благочиння допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань	-	-	-
резерв збитків або резерв на деяких виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	118 763	43 375
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	11 264
товари, роботи, послуги	1615	617	9 444
розрахунками з бюджетом	1620	19	34
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	46	81
розрахунками з оплати праці	1630	106	188
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	25 729	39 912
Усього за розділом III	1695	26 517	60 923
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та з групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	89 624	140 648

Керівник

Шутко Галина Петрівна

Головний бухгалтер

Махоніна Ганна Іванівна

Визначення в порядку встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Продовження Дод. Д Звіт про фінансові результати ТОВ Агрофірма «Імені Чапєва» за 2015р.

Підприємство <u>ТОВ агрофірма "ім. Чапєва"</u> (найменування)	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ	
	за СДРІПОУ	2016	01 01
		30822068	

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2015 р.

Форма №2 Код за ДКУД: **1801003**

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	114 447	37 029
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестраховування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(46 238)	(24 849)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	68 209	12 180
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	98 121	2 328
у тому числі:	2121	18	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2122	-	-
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2123	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2124	-	-
Адміністративні витрати	2130	(1 935)	(866)
Витрати на збут	2150	(8 838)	(3 252)
Інші операційні витрати	2180	(5 988)	(1 014)
у тому числі:	2181	204	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2182	80	-
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2183	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	149 569	9 376
збиток	2195	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	3	1
Інші доходи	2240	17 712	-
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги	2242	-	-
Фінансові витрати	2250	(22 243)	(12 115)
Витрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(63 715)	(63 600)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Продовження Дод. Д

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	81 326	-
збиток	2295	(-)	(66 338)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	81 326	-
збиток	2355	(-)	(66 338)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дорошки (уцінка) необоротних активів	2400	10 735	17 986
Дорошки (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	10 735	17 986
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	10 735	17 986
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	92 061	(48 352)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні витрати	2500	87 555	64 730
Витрати на оплату праці	2505	3 562	2 207
Відрахування на соціальні заходи	2510	937	816
Амортизація	2515	3 419	2 229
Інші операційні витрати	2520	21 382	10 955
Разом	2550	116 855	80 937

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Головний бухгалтер

Шушко Галина Петрівна

Махонини Ганна Іванівна

Продовження Дод. Д

Звіт про фінансовий стан ТОВ Агрофірма «Імені Чапаєва» за 2016р.

Додаток 1
до Національного законодавства (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Заявленої згоди до фінансової звітності"

Підприємство **ТОВ агрофірма "Ім. Чапаєва"**

Територія **СУМСЬКА**

Організаційно-правова форма господарювання **Товариство з обмеженою відповідальністю**

Вид економічної діяльності **Виробництво зернових та технічних культур**

Середня кількість працівників **1 80**

Адреса, телефон **вулиця ЛЕНІНА, буд. 22, с. СЛОУТ, ГЛУХІВСЬКИЙ РАЙОН, СУМСЬКА обл., 41436**

Дата (рік, місяць, число)

за СДР ЮУ

за КОАТУУ

за КОПФГ

за КВЕД

КОДИ		
2017	01	01
30822068		
3921586401		
240		
01.11		

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на **31 грудня 2016** р.

Форма №1 Код за ДКУД **1801001**

А К Т И В	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	-	-
первісна вартість	1001	-	-
накопичена амортизація	1002	-	-
Незавершені капітальні інвестиції	1005	521	922
Основні засоби	1010	41 499	36 411
первісна вартість	1011	65 419	65 720
знос	1012	23 920	29 309
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	436	700
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	436	700
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	10
Довгострокові дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відтерчені податкові витрати	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відтерчені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	42 456	38 043
II. Оборотні активи			
Заван	1100	27 782	23 244
Вироблені завани	1101	9 161	2 377
Незакінчене виробництво	1102	6 330	18 457
Готова продукція	1103	10 177	351
Товари	1104	1 914	4 059
Поточні біологічні активи	1110	437	2 360
Лісовиди парсуджування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцією, товарами, роботами, послугами	1125	32 168	6 594
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	-	-
з бюджетом	1135	780	2 948
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахування доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	25 751	36 991
Інші поточна дебіторська заборгованість	1155	934	1 761
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	8 124	387
Готівка	1166	4	-
Рахунки в банках	1167	8 120	387
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Чистий переоплачений у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належності виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

Продовження Дод. Д

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	2 216	2 929
Усього за розділом II	1195	98 192	79 214
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	140 648	117 257

Пасив	Код радян	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (імовний) капітал	1400	7	7
Внески до зареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	28 666	28 665
Додатковий капітал	1410	808	808
Резервний дохід	1411	-	-
Накопичено курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Вероятливий прибуток (іспократий збиток)	1420	6 869	10 114
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Видучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	36 350	39 594
II. Долгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Долгострокові кредити банків	1510	37 446	39 900
Інші довгострокові зобов'язання	1515	5 929	2 153
Долгострокові забезпечення	1520	-	-
Долгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв пільгових вкладів	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату допомоги	1545	-	-
Усього за розділом II	1895	43 375	42 053

III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі отримані	1605	-	-
Поточні кредиторські зборгованості за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	11 264	8 009
товари, роботи, послуги	1615	9 444	9 085
розрахунками з бюджетом	1620	34	31
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	81	54
розрахунками з оплати праці	1630	188	214
Поточні кредиторські зборгованості за одержаними авансами	1635	-	-
Поточні кредиторські зборгованості за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточні кредиторські зборгованості із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточні кредиторські зборгованості за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені коштівні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	39 912	18 217
Усього за розділом III	1695	60 925	35 610
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста партія акцій недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	140 648	117 257

Керівник

Шуцько Галина Петрівна

Головний бухгалтер

Махоніна Ганна Іванівна

1. Визначається в порядку, встановленому інструментальним актом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Прізвище і ім'я: *Трещішова* 13.08.1979 р. *Б.М.Р. Волосовець В.В.*
 Підпис керівника: *Трещішова* у *Трещішова В.В.*

Продовження Дод. Д

Звіт про фінансові результати ТОВ Агрофірма «Імені Чапая» за 2016р.

Підприємство ТОВ агрофірма "ім. Чапая" (найменування)	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ	
	за СДРПОУ	2017	01
		30822068	

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2016 р.

Форма №2 Код за ДКУД 1801003

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	75 324	114 447
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестраховання	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(44 891)	(46 238)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	30 433	68 209
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	2 435	98 121
у тому числі:	2121	924	18
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2122	9	-
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2123	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2130	-	-
Адміністративні витрати	2150	(1 554)	(1 935)
Витрати на збут	2150	(6 867)	(8 838)
Інші операційні витрати	2180	(1 944)	(5 988)
у тому числі:	2181	-	204
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2182	56	80
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	56	80
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	22 503	149 569
збиток	2195	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	1	3
Інші доходи	2240	2 749	17 712
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги	2241	-	-
Фінансові витрати	2250	(13 650)	(22 243)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(8 358)	(63 715)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	3 245	81 326
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	3 245	81 326
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	10 735
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	10 735
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	10 735
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	3 245	92 061

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	99 085	87 555
Витрати на оплату праці	2505	3 964	3 562
Відрахування на соціальні заходи	2510	856	937
Амортизація	2515	5 397	3 419
Інші операційні витрати	2520	19 986	21 382
Разом	2550	129 288	116 855

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Маховець

*Бресітський 13.08.17р. Згідно з документами
Директор підприємства
Трунівська обл. р-н*

Продовження Дод. Д

Звіт про фінансовий стан ТОВ Агрофірма «Імені Чапаєва» за 2017р.

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку в "Загальній системі до фінансової звітності"

Підприємство	ТОВ агрофірма "Ім. Чапаєва"	Дата (рік, місяць, число)	2017 12 31
Територія	СУМСЬКА	за ЄДРПОУ	30822068
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОАТУУ	3921586401
Вид економічної діяльності	Вирощування зернових та технічних культур	за КОІФД	240
Середня кількість працівників	84	за КВЕД	01.11
Адреса: телефон	вулиця Шкільна, буд. 22, с. СІЛОУТ, ГЛУХІВСЬКИЙ РАЙОН, СУМСЬКА обл., 41436		0544466410
Одиниця виміру: тис. грн. без десятикового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), тривали показники якого надаються в гривнях з копійками)			
Складено (зробити коштовку "У" у відомій мові (грині)):			
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку			
за міжнародними стандартами фінансової звітності			V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2017 р.

Форма №1 КоД з ДСУ, д 1801001

А К Т И В	Код ридка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	-	20
первісна вартість	1001	-	27
накопичена амортизація	1002	-	7
Незвернені капітальні інвестиції	1005	922	66
Основні засоби	1010	36 411	35 046
первісна вартість	1011	65 720	70 314
інше	1012	29 309	35 268
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
інше інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	700	950
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	700	950
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	10	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	38 043	36 082
II. Оборотні активи			
Зпаси	1100	25 244	48 045
Виробничі запаси	1101	2 377	3 425
Незакінчене виробництво	1102	18 457	17 743
Готова продукція	1103	351	26 852
Товари	1104	4 059	23
Поточні біологічні активи	1110	2 360	1 433
Депозити переатрибування	1115	-	-
Важелі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	6 594	4 136
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	-	-
з бюджетом	1135	2 948	4 334
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з внутрішніх розрахунків	1145	36 991	16 713
Інші поточна дебіторська заборгованість	1155	1 761	927
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Тривали та їх еквіваленти	1165	387	116
І отримані	1166	-	5
Рухомі в банках	1167	387	111
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частиці переатрибування у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах надлишкових виплат	1182	-	-
резервах не вироблених премій	1183	-	-

Продовження Дод. Д

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші обороти активи	1190	2 929	4 083
Усього за розділом II	1195	79 214	79 667
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	117 257	115 749

Пасив	Код рядка	На кінець звітного періоду	
		3	4
I. Власний капітал			
I.1. Власний капітал			
Черегований (займовий) капітал	1400	7	7
Внески до незарегістрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	28 663	28 572
Долговідний капітал	1410	808	808
Еквітарний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Перетворений прибуток (непокритий збиток)	1420	10 114	(4 886)
Неослаблений капітал	1425	-	-
Налучений капітал	1430	-	-
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	39 594	24 501
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	39 900	41 201
Інші довгострокові зобов'язання	1515	2 614	1 354
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Інше фінансування	1525	-	-
Квотний догляд	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань	1532	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1533	-	-
резерв незароблених премій	1534	-	-
інші страхові резерви	1535	-	-
Інвестиційні контракти	1540	-	-
Призовий фонд	1545	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1546	-	-
Усього за розділом II	1595	42 514	42 645
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видачі	1605	-	-
Поточна кредиторська зобов'язаність, чи довгострокові зобов'язання:			
товари, роботи, послуги	1610	8 000	12 652
розрахунками з бюджетом	1615	9 085	6 928
у тому числі з податку на прибуток	1620	31	231
розрахунками зі страхування	1621	-	-
розрахунками з оплати праці	1625	54	47
розрахунками з оплати праці	1630	234	306
Поточна кредиторська зобов'язаність за одержаними авансами	1635	-	-
Поточна кредиторська зобов'язаність за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська зобов'язаність із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська зобов'язаність за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісії: доходи від перестрахування	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	17 756	28 439
Усього за розділом III	1695	35 149	48 603
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800		
Баланс	1900	117 257	115 749

Шуцько Галина Петрівна

Махоніна Галина Іванівна

Визначено за підписом керівника територіального підрозділу державного органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Продовження Дод. Д

Звіт про фінансові результати ТОВ Агрофірма «Імені Чапая» за 2017р.

Підприємство ТОВ агрофірма "ім. Чапая"
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за С/Д/П/ОУ

КОДИ		
2017	12	31
30822068		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за **Рік 2017** р.

Форма №2 Код за ДКУД **1801003**

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	50 360	75 324
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестраховання	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(45 185)	(44 891)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	5 175	30 433
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	1 495	2 435
у тому числі:	2121	1	924
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	9
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування...	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(2 132)	(1 554)
Витрати на збут	2150	(5 420)	(6 867)
Інші операційні витрати	2180	(3 036)	(1 944)
у тому числі:	2181	924	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	9	56
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	-	22 503
збиток	2195	(3 918)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	1
Інші доходи	2240	3 355	2 749
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(9 974)	(13 650)
Витрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(4 554)	(8 358)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Продовження Дод. Д

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	-	3 245
збиток	2295	(15 091)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	-	3 245
збиток	2355	(15 091)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(15 091)	3 245

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	42 517	26 097
Витрати на оплату праці	2505	6 182	3 964
Відрахування на соціальні заходи	2510	1 354	856
Амортизація	2515	6 138	5 397
Інші операційні витрати	2520	28 321	19 986
Разом	2550	84 512	56 300

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Головний бухгалтер

Шушко Галина Петрівна

Махотина Галина Іванівна

Продовження Дод. Д

Звіт про фінансовий стан ТОВ Агрофірма «Імені Чапаєва» за 2018р.

Додаток І
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	ТОВ агрофірма "ім.Чапаєва"	Дата (рік, місяць, число)	2019	1	1
Територія	СУМСЬКА	за ЄДРПОУ			
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОАТУУ	5921586401		
Вид економічної діяльності	Вирощування зернових та технічних культур	за КОПФГ	240		
Середня кількість працівників	85	за КВЕД	01.11		
Адреса, телефон	вулиця Шкільна, буд. 22, с. СЛОУТ, ГЛУХІВСЬКИЙ РАЙОН, СУМСЬКА ОБЛ., 41436		1532353		

Одиниця виміру: тис. грн без десятичного знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "х" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

1

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2018 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	1000	20	11
первісна вартість	1001	27	27
накопичена амортизація	1002	7	16
Незавершені капітальні інвестиції	1003	66	66
Основні засоби:	1010	35046	33231
первісна вартість	1011	70314	72902
знос	1012	35268	39671
Інвестиційна нерухомість	1015	0	
первісна вартість	1016	0	
знос	1017	0	
Довгострокові біологічні активи	1020	950	1018
первісна вартість	1021	950	1018
накопичена амортизація	1022	0	
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	
інші фінансові інвестиції	1035	0	
Довгострокова дебиторська заборгованість	1040	0	
Відстрочені податкові активи	1045	0	
Гроші	1050	0	
Відстрочені акцизні витрати	1060	0	
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	
Інші необоротні активи	1090	0	
Усього за розділом I	1095	36082	34326
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	48045	55313
Виробничі запаси	1101	3425	3830
Незавершене виробництво	1102	17745	22588
Готова продукція	1103	26852	28786
Товари	1104	23	9
Поточні біологічні активи	1110	1443	1961
Депозити перестраховування	1115	0	
Векселі одержані	1120	0	

Продовження Дод. Д

дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	4136	12892
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	0	
з бюджетом	1135	4234	2595
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	
з нарахованих доходів	1140	0	
із внутрішніх розрахунків	1145	16713	34
інша поточна дебіторська заборгованість	1155	927	1308
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	
Гроші та їх еквіваленти	1165	116	447
Готівка	1166	5	2
Рахунки в банках	1167	111	445
Витрати майбутніх періодів	1170	0	
Частка перестраховика у страхових резервах у тому числі в:	1180	0	
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	

резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	
резервах незароблених премій	1183	0	
інших страхових резервах	1184	0	
Інші оборотні активи	1190	4053	
Усього за розділом II	1195	79667	74550
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибутті	1200	0	
Баланс	1300	115749	108876

Підстава	Код	На початок	На кінець
1	2	звітного року	звітного періоду
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	7	7
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	
Капітал у довірях	1405	28572	28377
Додатковий капітал	1410	808	808
Емісійний дохід	1411	0	
Накопичені курсові різниці	1412	0	
Резервний капітал	1415	0	
Нерозподілений прибуток (накопичений збиток)	1420	-1886	-15081
Неоплачений капітал	1425	(0)	()
Вилучений капітал	1430	(0)	()
Інші резерви	1435	0	
Усього за розділом I	1495	24501	14111
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	
Пенсійні зобов'язання	1505	0	
Довгострокові кредити банків	1510	41291	17032
Інші довгострокові зобов'язання	1515	1254	792
Довгострокові забезпечення	1520	0	
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	
Цільове фінансування	1525	0	
Благодійна допомога	1526	0	
Страхові резерви	1530	0	
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	
резерв незароблених премій	1533	0	
інші страхові резерви	1534	0	
Інвестиційні контракти	1535	0	

Продовження Дод. Д

Прапозний фонд	1540	0	
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	
Усього за розділом II	1595	42645	17824
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	
Векселі видані	1605	0	
Поточна кредиторська зобов'язаність за: догостроковими зобов'язаннями	1610	12652	24664
товари, роботи, послуги	1615	6928	26171
розрахунками з бюджетом	1620	231	288
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	
розрахунками зі страхування	1625	47	35
розрахунками з оплати гроші	1630	306	213
за одержаннями авансами	1635	0	
за розрахунками з учасниками	1640	0	
та внутрішніх розрахунків	1645	0	24881
за страховою діяльністю	1650	0	
Поточні забезпечення	1660	0	
Доходи майбутніх періодів	1665	0	
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	
Інші поточні зобов'язання	1690	28439	689
Усього за розділом III	1698	48603	76941
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами майбутт	1700	0	
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	
Баланс	1900	115749	108876

Керівник

Хоружков Віталій Вікторович

Головний бухгалтер

Михайленко Галина Іванівна

Продовження Дод. Д

Звіт про фінансові результати ТОВ Агрофірма «Імені Чапаєва» за 2018р.

Підприємство ТОВ агрофірма "ім.Чапаєва"

(найменування)

Дата (рік, місяць, число)

за ЄДРПОУ

КОДИ

2019 1 1

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2018 р.

Форма №2

Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
I	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2010	69885	50360
<i>Чисті зароблені страхові премії</i>	2010		0
<i>премії підписані, валова сума</i>	2011		0
<i>премії, передані у перестраховування</i>	2012		0
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013		0
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014		0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(57886)	(45185)
<i>Чисті понесені збитки за страховими випадками</i>	2070		0
Валовий:			
прибуток	2090	11999	5175
збиток	2095	()	()
<i>Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань</i>	2105		0
<i>Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів</i>	2110		0
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111		0
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112		0
Інші операційні доходи	2120	1372	1495
<i>в тому числі:</i>			
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	1	1
дохід від нерівного визнання біологічних активів з сільськогосподарської продукції	2122		0
дохід від використання коштів, виокремлених від амортизування	2123		0
Адміністративні витрати	2130	(2831)	(2132)
Витрати на збут	2150	(9373)	(5420)
Інші операційні витрати	2180	(9018)	(3036)
<i>в тому числі:</i>			
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	-1	924
витрати від нерівного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		9
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190		
збиток	2195	(7851)	(3918)
Доход від участі в капіталі	2200		0
Інші фінансові доходи	2220	31	0
Інші доходи	2240	4030	3355
<i>в тому числі:</i>			
дохід від благодійної допомоги	2241		0
Фінансові витрати	2250	(2865)	(9974)
Врати від узв'язу в капіталі	2255	()	(0)
Інші витрати	2270	(3735)	(4554)
<i>Прибуток (збиток) від виходу валюти на монетарні статті</i>	2275		0
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290		
збиток	2295	(10390)	(15091)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300		0
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		0
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350		
збиток	2355	(10390)	(15091)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Доходівка (уцінка) необоротних активів	2400		0
Доходівка (уцінка) фінансових інструментів	2405		0
Накопичені курсові різниці	2410		0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		0
Інший сукупний дохід	2445		0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	-10390	-15091

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	159559	42517
Витрати на оплату праці	2505	7152	6182
Відрахування на соціальні заходи	2510	1599	1354
Амортизація	2515	4969	6138
Інші операційні витрати	2520	36179	28321
Разом	2550	209458	84512

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		

Продовження Дод. Д

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	1 213
Усього за розділом II	1195	74 850	102 909
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	108 876	145 577
Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I	2	3	4
I. Власний капітал			
Зарезервованій (зайованій) капітал	1400	7	7
Внески до незарезервованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у доданих	1405	28 377	40 969
Додатковий капітал	1410	808	808
Емсійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (включений збиток)	1420	(15 081)	(4 089)
Неоплачений капітал	1425	-	-
Видучений капітал	1430	-	-
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	14 111	37 695
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенальні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	17 032	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	792	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат первиналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благочинна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань	1532	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1533	-	-
резерв незароблених премій	1534	-	-
інші страхові резерви	1535	-	-
Інвестиційні контракти	1540	-	-
Призовий фонд	1545	-	-
Резерв на виплату давн-погу	1595	17 824	-
Усього за розділом II	1595	17 824	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	32 062
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:	1610	24 664	-
довгостроковими зобов'язаннями	1615	26 171	39 843
товари, роботи, послуги	1620	288	253
розрахунками з бюджетом	1621	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1625	35	61
розрахунками зі страхування	1630	213	279
розрахунками з оплати праці	1635	24 881	27 392
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1650	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1660	-	574
Поточні забезпечення	1665	-	-
Доходи майбутніх періодів	1670	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1690	689	7 420
Інші поточні зобов'язання	1695	76 941	107 882
Усього за розділом III	1700	76 941	107 882
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	108 876	145 577

Керівник

Шутко Галина Петрівна

Звіт про фінансові результати ТОВ Агрофірма «Імені Чапая» за 2019р.

Підприємство ТОВ агрофірма "ім. Чапая"		Дата (рік, місяць, число)		КО/ДН	
(найменування)		за СДР/КУ		10812008	
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)		р.		Форма №2 Код за ДКУД 1801003	
за Рік 2019					
I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ					
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року		
1	2	3	4		
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	95 783	69 885		
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-		
премії підписані, валова сума	2011	-	-		
премії, передані у перестраховання	2012	-	-		
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-		
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(77 427)	(57 886)		
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-		
Валовий:					
прибуток	2090	18 356	11 999		
збиток	2095	(-)	(-)		
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-		
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-		
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-		
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-		
Інші операційні доходи	2120	8 970	1 372		
у тому числі:	2121	899	1		
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю					
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	267	-		
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-		
Адміністративні витрати	2130	(5 601)	(2 831)		
Витрати на збут	2150	(8 497)	(9 373)		
Інші операційні витрати	2180	(5 677)	(9 018)		
у тому числі:	2181	-1	-1		
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю					
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-		
Фінансовий результат від операційної діяльності:					
прибуток	2190	7 551	-		
збиток	2195	(-)	(7 851)		
Доход від участі в капіталі	2200	-	-		
Інші фінансові доходи	2220	4	31		
Інші доходи	2240	5 842	4 030		
у тому числі:	2241	-	-		
дохід від благодійної допомоги					
Фінансові витрати	2250	(1 848)	(2 865)		
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)		
Інші витрати	2270	(695)	(3 735)		
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-		

Закінчення Дод. Д

Фінансовий результат до оподаткування:		Продовження додатка 2	
прибуток	2290	10 854	-
збиток	2295	(-)	(10 390)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Прибуток (збиток) від приписної діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	10 854	-
збиток	2355	(-)	(10 390)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	12 729	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	12 729	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	12 729	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	23 583	(10 390)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	56 506	159 559
Витрати на оплату праці	2505	8 263	7 152
Відрахування на соціальні заходи	2510	1 771	1 599
Амортизація	2515	17 634	4 969
Інші операційні витрати	2520	169 514	36 179
Разом	2550	253 688	209 458

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Шушко Галина Петрівна

Богданська Світлана Володимирівна

Динаміка обсягу та складу активів ТОВ Агрофірма «Імені Чапаєва» за 2016-2019рр.

Показники	Обсяг, тис. грн.					Абсолютна зміна, тис. грн.			Темп приросту, %		
	На 01.01.16	На 01.01.17	На 01.01.18	На 01.01.19	На 01.01.20	На 01.01.18	На 01.01.19	На 01.01.20	На 01.01.18	На 01.01.19	На 01.01.20
1. Необоротні активи	42456	38043	36082	34326	42668	-1961	-1756	8342	-5,15	-4,87	24,30
1.1. Нематеріальні активи	-	-	20	11	2	20	-9	-9	-	-45	-81,82
1.2. Основні засоби	41499	36411	35046	33231	41562	-1365	-1815	8331	-3,75	-5,18	25,07
1.3. Незавершені капітальні інвестиції	521	922	66	66	66	-856	0	0	-92,84	0	0
1.4. Довгострокові біологічні активи	436	700	950	1018	1018	250	68	0	35,71	7,16	0
1.5. Інші необоротні активи	-	10	-	-	-	-10	-	-	-	-	-
2. Оборотні активи	98192	79214	79667	74550	102909	453	-5117	28359	0,57	-6,42	38,04
2.1. ЗАПАСИ, всього	27782	25244	48045	55313	48615	22801	7268	-6698	90,32	15,13	-12,11
2.1.1. Виробничі запаси, в тому числі	9161	2377	3425	3830	9994	1048	405	6164	44,09	11,82	160,94
2.2. Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	32168	6594	4136	12892	3128	-2458	8756	-9764	-37,28	211,70	-75,74
2.3. Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	780	2948	4234	2595	6212	1286	-1639	3617	43,62	-38,71	139,38
2.4. Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	25751	36991	16713	34	38701	-20278	-16679	38667	-54,82	-99,80	113726,5

Показники	Обсяг, тис. грн.					Абсолютна зміна, тис. грн.			Темп приросту, %		
	На 01.01.16	На 01.01.17	На 01.01.18	На 01.01.19	На 01.01.20	На 01.01.18	На 01.01.19	На 01.01.20	На 01.01.18	На 01.01.19	На 01.01.20
2.5. Інша поточна дебіторська заборгованість	934	1761	927	1308	1936	-834	381	628	-47,36	41,10	48,01
2.6. Поточні біологічні активи	437	2360	1443	1961	2917	-917	518	956	-38,86	35,90	48,75
2.7. Гроші та їх еквіваленти	8124	387	116	447	183	-271	331	-264	-70,03	285,34	-59,06
2.5. Інші оборотні активи	2216	2929	4053	-	1217	1124	-4053	1217	38,37	-	-
4. ВСЬОГО АКТИВІВ	140648	117257	115749	108876	145577	-1508	-6873	36701	-1,29	-5,94	33,71

Динаміка обсягу та складу пасивів ТОВ Агрофірма «Імені Чапаєва» за 2016-2019рр.

Показники	Обсяг, тис. грн.					Абсолютна зміна, тис. грн.			Темпи приросту, %		
	На 01.01.16	На 01.01.17	На 01.01.18	На 01.01.19	На 01.01.20	На 01.01.18	На 01.01.19	На 01.01.20	На 01.01.18	На 01.01.19	На 01.01.20
1. Власний капітал	36350	39594	24501	14111	37695	-15093	-10390	23584	-38,12	-42,41	167,13
1.1. Зареєстрований (пайовий) капітал	7	7	7	7	7	0	0	0	0	0	0
1.2. Капітал у дооцінках	28666	28665	28572	28377	40969	-93	-195	12592	-0,32	-0,68	44,37
1.3. Додатковий капітал	808	808	808	808	808	0	0	0	0	0	0
1.4. Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	6869	10114	(4886)	(15081)	(4089)	-15000	-10195	10992	-148,31	208,66	-72,89
2. Довгострокові зобов'язання і забезпечення	43375	42053	42645	17824	-	592	-24259	-	1,41	-58,20	-
2.1. Довгострокові кредити банків	37446	39900	41291	17032	-	1391	-24259	-	3,49	-58,75	-
2.2. Інші довгострокові зобов'язання	5929	2153	1354	792	-	-799	-562	-	-37,11	-41,51	-
3. Поточні зобов'язання і забезпечення	60923	35610	48603	76941	107882	12993	28338	30941	36,49	58,31	40,21
3.1. Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковим і зобов'язаннями	11264	8009	12652	24664	-	4643	12012	-	57,97	94,94	-

Показники	Обсяг, тис. грн.					Абсолютна зміна, тис. грн.			Темпи приросту, %		
	На 01.01.16	На 01.01.17	На 01.01.18	На 01.01.19	На 01.01.20	На 01.01.18	На 01.01.19	На 01.01.20	На 01.01.18	На 01.01.19	На 01.01.20
3.2. Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	9444	9085	6928	26171	39841	-2157	19243	13670	-23,74	277,76	52,23
3.3. Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками	303	299	584	536	593	285	-48	57	95,32	-8,22	10,63
3.4. Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	-	-	-	24881	27392	-	-	2511	-	-	10,09
3.5. Інші поточні зобов'язання	39912	18217	28439	689	7420	10222	-27750	6731	56,11	-97,58	976,92
4. Всього пасивів	140648	117257	115749	108876	145577	-1508	-6873	36701	-1,29	-5,94	33,71

Основні показники фінансово-господарської діяльності ТОВ Агрофірма «Ім. Чапаєва» за 2015-2019рр.

№	Показник	Обсяг, тис. грн.					Абсолютна зміна, тис. грн.			Темпи приросту, %		
		2015 рік	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік
1	Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції	114447	75324	50360	69885	95783	-24964	19525	25898	-33,14	38,77	37,06
2	Собівартість реалізованої продукції	46238	44891	45185	57886	77427	294	12701	19541	0,66	28,11	33,76
3	Валовий прибуток	68209	30433	5175	11999	18356	-25258	6824	6357	-82,99	131,86	52,98
4	Інші операційні доходи	98121	2435	1495	1372	8970	-940	-123	7598	-38,60	-8,23	553,79
5	Адміністративні витрати	1935	1554	2132	2831	5601	578	699	2770	37,19	32,79	97,85
6	Витрати на збут	8838	6867	5420	9373	8497	-1447	3953	-876	-21,07	72,93	-9,35
7	Інші операційні витрати	5988	1944	3036	9018	5677	1092	5982	-3341	56,17	197,03	-37,05
8	Фінансовий результат операційної діяльності від	149569	22503	-3918	-7851	7551	-3933	-11769	15402	-117,41	-100,38	196,18
9	Інші фінансові доходи	3	1	-	31	4	-	-	-27	-	-	-87,10
10	Інші доходи	17712	2749	3355	4030	5842	606	675	1812	22,04	20,12	44,96
11	Фінансові витрати	22243	13650	9974	2865	1848	-3676	-7109	-1017	-26,93	-71,28	-35,50
12	Інші витрати	63715	8358	4554	3735	695	-3804	-819	-3040	-45,51	-17,98	-81,39
13	Фінансовий результат оподаткування до	81326	3245	-15091	-10390	10854	-18336	4701	21244	-565,05	31,15	204,47
14	Чистий фінансовий результат	81326	3245	(15091)	(10390)	10854	-18336	4701	21244	-565,05	31,15	204,47

**Типові форми первинних документів з обліку надходження
виробничих запасів на ТОВ Агрофірма «Імені Чапєва»**

Типова форма та назва документу	Загальна характеристика
Журнал обліку вантажів, що надійшли (ф. М-10)	Використовується для обліку і контролю за надходженням і оприбуткуванням усіх запасів, що надійшли на підприємство.
Акт списання бланків довіреностей (ф. М-2а)	Застосовується для документального оформлення операцій по списанню бланків використаних довіреностей
Журнал реєстрації довіреностей (ф. М-3)	Використовується для реєстрації виданих довіреностей та розписки про їх одержання
Акт про приймання матеріалів (ф. М-7)	Оформлюється у випадку, якщо запаси надійшли без документів, або якщо є розбіжності з документами постачальника. Реквізити: найменування, кількість, облікова ціна за одиницю.
Прибутковий ордер (ф. М-4)	Призначений для використання на складі та заповнюється в день надходження запасів, також при оприбуткування запасів з переробки.
Картка складського обліку матеріалів (ф.М-12)	Застосовується для обліку руху запасів на складі за кожним сортом, видом та розміром, заповнюється на кожний номенклатурний номер і ведеться матеріально-відповідальною особою.
Відомість обліку залишків матеріалів на складі (ф.М-14)	Застосовується для взаємозв'язку даних складського та бухгалтерського обліку.
Матеріальний ярлик (ф.М-16)	Використовується для позначення одиниць запасів. Ярлик прикріплюється до місця зберігання запасів та є для них паспортом.
Товарно-транспортна накладна (ф.1-ТН)	Оформлюється при здійсненні автовантажних перевезень. Виписується вантажовідправником на кожну поїздку автомобіля і для кожного вантажоодержувача окремо.
Рахунок-фактура (ф. №868)	Використовується для розрахунків між постачальниками та покупцями за виробничі запаси.
Податкова накладна	Дає право підприємству-платнику податку на додану вартість отримати податковий кредит з ПДВ.

Джерело: розроблено на основі [32]

Типові форми первинних документів з обліку вибуття виробничих запасів у ТОВ Агрофірма «Імені Чапаєва»

Типова форма та назва документу	Загальна характеристика
1	2
Інвентаризаційний опис (ф.М-21)	Складається при знятті натуральних залишків запасів по кожному окремому складу, дільниці, які знаходяться у МВО.
Лімітно-забірна картка (ф. М-8,9)	Використовується для оформлення відпуску запасів, що систематично витрачаються при виготовленні продукції, а також для поточного контролю за додержанням встановлених лімітів відпуску запасів.
Накладна-вимога на відпуск (внутрішнє переміщення) (ф.М-11)	Використовується для обліку руху запасів в середині підприємства та їх відпуску господарствам свого підприємства, що розташовані за межами його території, а також стороннім організаціям.
Сигнальна довідка про відхилення (ф. М-18)	Використовується для контролю за відхиленням фактичного залишку запасів від встановлених норм запасу і для контролю залишків запасів, що знаходяться без руху.
Акт списання (ф. №3-2)	Акт застосовується для списання запасів і складається комісією, призначеною наказом керівника, у двох примірниках, 1 – здається до бухгалтерії, 2 – залишається у МВО.
Матеріальний звіт (ф. М-19)	Відображає рух запасів на складі і певний період.

Джерело: розроблено на основі [32]

Оперограма накладної-вимоги

№	Господарські операції з виробничими запасами	Виконавці					
		Головний інженер	Завідуючий складом	Оператор	Бухгалтер	Керівник	Головний бухгалтер
1	Отримання дозволу на відпуск запасів						
2	Складання документа на отримання запасів						
3	Відбір і передача запасів						
4	Заповнення документа на отримання запасів						
5	Перевірка таксування документа						
6	Підписування документа та відмітка про надходження до бухгалтерії						

Джерело: авторська розробка

Характеристика субрахунків рахунку 20 «Виробничі запаси»

Назва субрахунку	Характеристика та призначення	Використання на підприємстві
1	2	3
201 «Сировина й матеріали»	Відображаються наявність та рух сировини та основних матеріалів, які входять до складу продукції, що виготовляється, або є необхідними компонентами при її виготовленні.	Використовується
202 «Купівельні напівфабрикати та комплектуючі вироби»	Відображаються наявність та рух покупних напівфабрикатів, готових комплектуючих виробів, що придбані для комплектування продукції, що випускається, які потребують додаткових витрат праці з їх обробки або збирання.	Використовується
203 «Паливо»	Обліковуються наявність та рух палива, що придбається чи заготовлюється для технологічних потреб виробництва, експлуатації транспортних засобів.	Використовується
204 «Тара й тарні матеріали»	Відображаються наявність і рух усіх видів тари, крім тари, яка використовується як господарський інвентар, також матеріали й деталі, які використовують для виготовлення тари і її ремонту.	Використовується
205 «Будівельні матеріали»	Підприємства-забудовники відображають рух будівельних матеріалів, конструкцій та деталей, обладнання і комплектуючих виробів, які належать до монтажу, та інших матеріальних цінностей, необхідних для виконання будівельних робіт тощо.	Не використовується
206 «Матеріали, передані в переробку»	Обліковуються матеріали, передані в переробку на сторону та які надалі включаються до складу собівартості отриманих з них виробів.	Використовується
207 «Запасні частини»	Ведеться облік придбаних чи виготовлених запасних частин, готових деталей, вузлів, агрегатів, які використовуються для приведення ремонтів, заміни зношених частин машин, обладнання, транспортних засобів, інструменту, а також автомобільних шин у запасі та обороті.	Використовується

1	2	3
208 «Матеріали сільськогосподарського призначення»	Обліковуються мінеральні добрива, отрутохімікати для боротьби зі шкідниками й хворобами сільськогосподарських культур, біопрепарати, медикаменти, хімікати, що використовуються для боротьби з хворобами сільськогосподарських тварин. Тут також відображаються саджанці, насіння й корми, що використовуються для висаджування, посіву та відгодівлі тварин.	Використовується
209 «Інші матеріали»	Обліковуються бланки суворого обліку, відходи виробництва (обрубка, обрізка, стружка тощо), невиправний брак, матеріальні цінності, одержані від ліквідації основних засобів, які не можуть бути використані як матеріали, паливо або запасні частини на цьому підприємстві, зношені шини тощо.	Використовується

Джерело: розроблено на основі [11]

Для обліку виробничих запасів, що не належать підприємству Планом рахунків передбачено використання позабалансового рахунку 02 «Активи на відповідальному зберіганні», який призначений для обліку цінностей, які тимчасово знаходяться на підприємстві та не є його власністю, прийняті на комісію, в переробку, до монтажу, в довірче управління. Облік цих цінностей ведеться за цінами, що передбачено в договорах, приймально-передавальних актах тощо.

Групи норм матеріальних витрат

Норми матеріальних витрат	Характеристика
Поопераційна	Регламентує витрачання запасів на окрему операцію. Систематизуючи ці норми у відомості поопераційних норм витрат по виробничих одиницях, можна отримати кошторис матеріальних витрат по підрозділу. Поопераційні норми витрачання матеріалів використовуються для розробки нормативно-технологічних карт, кошторисів матеріальних витрат та нормативних калькуляцій.
Подетальна	Отримують в результаті узагальнення поопераційних норм, що відносяться до окремого найменування деталей. Систематизацію проводять у спеціальних відомостях подетальних норм.
Повузлова	Регламентує витрачання матеріалів на окремі вузли, які можуть бути використані на самому підприємстві, реалізовані на сторону в складі запасних частин або у складі товарної продукції.
Функціональна	Розраховується при удосконаленні технології виробництва та його організації, збільшенні серійності та використанні поточних методів виробництва окремих виробів, вузлів деталей тощо. В цілому функціональні норми характеризують процес функціонування матеріалів, що використовуються у виробництві. Такі норми застосовують у конструкторських розробках, створенні і удосконаленні технологічних процесів виробництва конкретних видів продуктів.

Джерело: розроблено на основі [23]

Графік документообігу з обліку запасів

Назва документів	Складання, одержання та передавання		Оперативна робота з документом			Надходження документів до бухгалтерії, їх обробка та узагальнення показників		
	Відповідальний	Термін передавання	Хто приймає	Операції з документом	Одержувач і час	Час приймання	Операції з документом	Кому і коли передати
Супровідні документи постачальників (товарно-транспортні накладні)	Експедитор	В день одержання	Відділ постачання	Контроль поставки	Бухгалтерія в день одержання	Щоденно з 8 до 15 години	Перевірка змісту та арифметичних підрахунків	На склад на другий день після одержання
Прибутковий ордер	комірник	Вівторок і п'ятниця з 8 до 15 години	Відділ постачання	Контроль поставки та планування	Бухгалтерія понеділок та среда з 12 до 17 години	понеділок та среда з 12 до 17 години	Перевірка змісту, розцінка, запис до регістрів обліку	Архів 15 числа першого місяця після закінчення кварталу
Лімітно-забірні картки	Технолог	1-2 число місяця	Комірник	Відпуск запасів	Бухгалтерія понеділок та среда з 12 до 17 години	понеділок та среда з 12 до 17 години	Контроль за лімітом відпуску	Архів 15 числа першого місяця після закінчення кварталу
Акт-вимога на додатковий відпуск (заміну) матеріалів	бухгалтер	В день складання	Комірник	Відпуск запасів	Бухгалтерія після відпуску запасів	понеділок та среда з 12 до 17 години	Контроль за лімітом відпуску	Архів 15 числа першого місяця після закінчення кварталу

Графік документообігу з обліку запасів

Назва документів	Відповіда-льний за складання	Посадові особи, які підписують документ	Підстава для створення документів	Термін створення документів	Куди передається для виконання операції	Термін передачі до бухгалтерії	Посадові особи, які обробляють документ	Місце і термін зберігання
Накладна на відпуск (внутрішнє переміщення) матеріалів	Бухгалтер матеріального відділу	Керівник підприємства, головний бухгалтер	Договір, заява, лист, доручення на одержання цінностей	Щоденно 14-18 год.	Матеріальному у складу, одержувачеві	Наступного дня після виконання операції	Старший бухгалтер матеріального відділу	Архів бухгалтерії 3 роки
Лімітно-забірні картки	Технолог, економіст	Головний технолог, економіст	Технологічні картки на виготовлення продукції, норми матеріальних витрат	1-2 число кожного місяця	Матеріальному у складу, одержувачеві	Після видачі ліміту або після закінчення	Старший бухгалтер матеріального відділу	Архів бухгалтерії 3 роки
Акт-вимога на додатковий відпуск (заміну) матеріалів	Бухгалтер матеріального відділу	Керівник підприємства, головний бухгалтер	Технологічні картки на виготовлення продукції, виробнича програма структурного підрозділу.	Щоденно 14-18 год	Матеріальному у складу, одержувачеві	Наступного дня після виконання операції	Старший бухгалтер матеріального відділу	Архів бухгалтерії 3 роки

Джерело: авторська розробка

Склад внутрішньої управлінської звітності підприємства

Користувач	Приклад звітності
Директор підприємства	Всі блоки звітності за різним рівнем деталізації залежно від потреб
Головний агроном	«Звіт про стан земельних ресурсів», «Технологічна карта»
Головний зоотехнік	«Звіт про переведення на відгодівлю», «Звіт про запліднення»
Головний інженер	«Звіт про використання рухомого складу», «Звіт про використання паливно-мастильних матеріалів»
Головний бухгалтер	«Відомість обліку витрат і доходів центру відповідальності», «Відомість розрахунку виробничої та повної собівартості продукції»
Головний економіст	«Звіт про прогнозний рух», «Звіт про використання та відновлення земельних ресурсів»
Завідувач господарством	«Звіт про матеріально-виробничі запаси»
Завідувач молочно-товарною фермою	«Звіт про наявність тварин», «Звіт про купівлю кормів»

Джерело: авторська розробка